

374/10.12.2008

ENONTEKIÖ

Petri Halisen peruskartalle paikantamia, Oula Näkkäljärven vuosina 1955–1956 tarkastamia pyyntikuoppakohteita.

OULA NÄKKÄLÄJÄRVI 1955–1956, PETRI HALINEN 1993

B. MUITA S.-UGRIL. KANSOJA
3. Lappalaiset

ARKEDL. 05.
374/10.12.2008 M

OULA NÄKKÄLÄJÄRVI

Ennakkotietaja Suomessa
suoritettavinta peura-kuoppa-
mittauksesta.

- 7 s. st. konek. ja karttaliite

- julkaisusta englantinkielinen
sarjasta STUDIA ETHNOGRAFICA
LAPPONICA

- n. 1963

Piirrokset
kansatieteellisen tutkimuksen
muistokirja
S. n. 559, 560

MUSEOVIRASTO
Kansatieteen toimisto
Käsikirjoitusarkisto

[Handwritten signature]

OULA NÄKKÄLÄJÄRVI :

Julk. *Eng. kielisenä*
Sarjassa Studia Ethnographica
Laponica.

ENNAKKOTIETOJA SUOMESSA SUORITETTAVISTA PEURAKUOPPA-
MITTAUKSISTA

Muinaisjäännösten vähyys kuvastaa selvästi sitä saamelaiskulttuurille luonteenomaista piirrettä, että se on jättänyt suhteellisen vähän pysyviä jälkiä olemassaolostaan. Tämä piirre on hyvin ymmärrettävissä, sillä eräelämälle on ollut vierasta viljellen tapahtuva luonnonvarojen hyväksikäyttö ja vuodenajoittain tapahtuva siirtyminen paikasta toiseen on edellyttänyt helposti siirrettäviä vaatimattomia rakenteita. Päinvastoin riistan säilymisen kannalta on ollut tarkoituksenmukaista pysyttää luonto koskemattomana. Vaikeuksista huolimatta on syytä kiinnittää erityistä huomiota muinaistieteelliseen tutkimukseen, sillä saamelaiskulttuurin luonteen oivaltaminen edellyttää sen eräkulttuurin tuntemista ja koska tämän alan tutkimuksella voi olla poikkeuksellisen suurta käytännöllistäkin merkitystä pyrittäessä selvittämään mm. saamelaisten oikeutta alueensa luonnonvaroihin. Tyydytyksellä on todettava, että muinaistieteellisen toimikunnan myötämielisyyden johdosta on Suomessa voitu aloittaa peurakuoppia koskeva tutkimustyö.

Peuranpyynnillä tiedetään olleen keskeisen aseman saamelaisten elämässä. Kuitenkin sitä koskeva tutkimus on vähäistä, varsinkin peurakuopilla tapahtuneen pyynnin osalta. Kuoppia koskevaa kansanperinnettä ovat Suomessa keränneet tohtori T. I. Itkonen ¹⁾ ja Samuli Paulaharju, ²⁾, mutta suoranaisesti peurakuoppia koskevia tutkimuksia ei Suomessa ole tehty. Sitä vastoin Ruotsissa ja Norjassa

1) T. I. Itkonen: Suomen lappalaiset I - II, Porvoo 1948.

2) Samuli Paulaharju: Sompio, Porvoo, Helsinki 1939.

" " 3) Vanhasta peuranpyynnistä, Pohjois-Pohjanmaan Maakuntaliiton vuosikirja I, Oulu 1933.

on tehty tällaisia tutkimuksia,³⁾ joiden esikuvan mukaan vuonna 1955 tohtori T. I. Itkosen aloitteesta Kansallismuseon kansatieteellinen osasto lähetti Lappiin tutkimusryhmän johtajanaan fil. kand. Karl Nickul. Ryhmän muina jäseninä olivat mukana tohtori Hilikka Vilppula ja maisteri Maija Liisa Heikinmäki kansatieteellisestä osastosta sekä kirjoittaja. Retkikunnan työn onnistumiseen myötävaikutti tohtori Ernst Mankerin mukanaolo, jolla omien tutkimustensa ansiosta oli käytännöllistä kokemusta. Ryhmä työskenteli Enontekiöllä, Muoniossa ja Inarissa yhteensä kolme viikkoa ja tontori Manker on julkaissut osan saadusta aineistosta teoksessaan Fångstgropar och Stalotomter. Kenttätöytä on sen jälkeen jatkettu kansatieteellisen osaston johtajan professori Niilo Valosen antamien ohjeiden mukaisesti ~~Enarissa~~ vuosina 1956, 1958, 1959, 1960 ja 1961 sekä vuonna 1962 osaston uuden johtajan tohtori Hilikka Vilppulan ohjauksella. Vuonna 1956 työtä johti maastossa maisteri Maija Liisa Heikinmäki, minkä jälkeen tehtävä on uskottu kirjoittajalle.

Retkikunnat ovat työskennelleet vain kesäisin käsittäen 3-4 henkilöä niin, että apulaisina on käytetty saamelaisia poromiehiä ja opiskelijoita. Työ on kestänyt vuosittain 3-6 vikkoa ja paikallisten oppaiden ja kertojien avulla kuoppien löytäminen on ollut mahdollista. Ohjeiden mukaisesti työn pääpaino on ollut kuoppien mittaamisessa ja karttojen piirtämisessä kuoppien muodostamista jonoista sekä ympäröivästä maastosta jonojen sijainnin havainnollistamiseksi. Kartat on piirretty etupäässä mittakaavaan 1:500 ja 1:1000. On huomattava, että piirretyt korkeuskäyrät ja muut maastoa kuvaavat piirroksot eivät ole kartograafisesti täsmällisiä, sillä mittauksissa ei ole voitu käyttää apuna topografikarttoja eikä ilmakuvia.

3) Ernst Manker: -Fångstgropar och stalotomter, Nordiska Museet: Acta Lapponica. IV, Uppsala 1960.
" " " -Stalotomter och fångstgropar, Västerbotten, Västerbottens läns hembygdsförenings årsbok, Umeå 1951.

Ernst Manker och Ørnulv Vorren: Vildreinsfangst ved Gollevarre, Acta Borealia, Tromsø Museum, Tromsø 1959.

Ørnulv Vorren: Dyregraver og reingjerder i Varanger, Nordnørske Samlinger utgift av Etnografisk Museum VI, Oslo 1944

Lisäksi on tehty piirroksia ja muistiinpanoa kuoppien läheltä tavatuista asumusten jäännöksistä, purnuista, tulisijoista, maaperän laadusta siellä, missä kuoppia tavataan, kuopissa kasvavista tai kasvaneista suurista puista sekä viljelysten alle jääneistä peurakuopista. Itse peurakuopat on karttapiirroksissa kuvattu ympyröillä, joiden viereen merkityt numerot ilmoittavat kuopan pituus- ja leveysakselin pituudet metreinä sekä kuopan syvyyden senttimetreinä. Pituusakselin suunnan ilmoittaa ympyrään piirretty halkaisija. Yritykset kerätä kuoppiin liittyvää perimatietoa ovat tähän mennessä tuottaneet hyvin vähän tuloksia.

Saatu piirros- ja valokuvamateriaali on talletettu Kansallismuseoon Helsingissä. Siihen ei ole tähän mennessä kukaan perehtynyt tarkemmin, joten täsmällisiä asiatietoja sen perusteella en voi esittää. Joka tapauksessa piirrosmateriaali käsittää 130 peurakuoppajonoa, joissa on yhteensä n. 3 860 kuoppaa. Yleisvaikutelmana olen kuitenkin todeta, että eri paikkakuntien kuoppien ja kuoppajärjestelmien välillä ole havaittavissa eroja. Verrattuna Ruotsissa ja Norjassa mitattuihin kuoppiin en myöskään voi tehdä selviä eroja. Kuoppien keskimääräinen etäisyys toisistaan näyttää olevan 10-15 metriä, mikä on suurempi tiheys, kuin esim. Jämplannissa tavattujen kuoppien tiheys. Tämä vastaa Mankerin tekemää havaintoa, että kuoppien tiheys jonoissa kasvaa siirryttäessä pohjoiseen. Tästä huolimatta näyttää siltä, että ainakin Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa mitatut peurakuopat muodostavat yhtenäisen esiintymän, joka viittaa pyyntimenetelmän samankaltaisuuteen tällä alueella.

Peurakuopat muodostavat yleensä jonoja, jotka puolestaan usein osoittautuvat osiksi suuremmista pyyntijärjestelmistä. Tavallisesti jonoja tavataan järvien välisillä tai järvien ja jokien välisillä kannaksilla, jokien muodostamissa niemikkeissä, salmien ja koskien rannoilla, soiden välisillä

-
- Ørnulv Vorren: Villreinfangst med fangstgjerder og fallgraver, Årbok for Norsk Skogsbruksmuseum, skogbruk, jakt og fiske, Elverum 1958.
Carl Johansson: Vildrensfångst på Kebnekaisemassivet, Samefolkets Egen Tidning nr 1, Uppsala 1951.
" " : Vildrensfångst, Svenska Landsmål och Svensk Folkliv, Uppsala 1951.

harjuilla ja solissa. Pyydysten rakentamisessa on siten käytetty maaston luonnonvaraisia esteitä hyväksi. Kuoppia tavataan etupäässä hiekkaperäisissä maissa ja tavallisin kuopan koko on: pituus 4 metriä, leveys 3.5 metriä ja syvyys 60 senttiä. Tällöin pituus ja leveys on mitattu kohdasta, josta kuopan loiva reuna alkaa. Suurin mitattu kuopan pituus on 6 metriä, leveys 5.5 metriä ja syvyys 195 senttiä. Näin suuret koon vaihtelut voivat johtua ikäeroista, mutta maaperän laatu lienee olennaisin syy siihen. Melkein poikkeuksetta kuoppien muoto on soikea ja pituusakselin suunta on kohtisuorassa jonon yleisen suunnan kanssa.

Monissa kuopissa kasvaa suuria puita tai niistä tavataan lahonneita puun tyviä, mitkä viittaavat kuoppien suureen ikään. Samaa voitaneen päätellä siitäkin, että kansanperinnettä kuopilla tapahtuneesta peuranpyynnistä on hyvin vähän. Yleensä perimätieto käsittää vain tiedon siitä, että kuopat ovat peuranpyydyksiä. Nimenomaan tiettyihin kuoppiin kohdistuvaa perimätietoa en ole tavannut mistään, mihin lienee vaikuttanut myös se, ettei paimentolainen elämä ole ollut omiaan säilyttämään yksityisiin paikkoihin liittyvää tietoutta. Kun saamelaisten tiedetään helposti siirtyneen paikkakunnalta toiseen jopa valtakunnasta toiseen parempien porolaidunten tai erämaiden löytämiseksi, on luonnollista, että paikkoihin liittyvä perimätieto on helposti katkennut. Tällaista siirtymistä on ~~paikkoihin~~ vielä viime ja tällä vuosisadallakin tapahtunut eräolojen ja valtioiden toimenpiteiden johdosta melko suurella määrällä. Näyttääkin siltä, ettei kansanperinteen kerääminen tule tuomaan paljoa olennaisesti uutta ainakaan Suomessa. Kirjallisuudessa esitettyjen peurakuoppaa tarkoittavien nimitysten *god'derog'gi*, *råp'purog'gi*, *ruov-åw'd^e* ja *bielb-åw'd^e* lisäksi olen Utsjoen Mieraslompolossa kuullut nimityksen *såmerog'gi* (saamelaisen kuoppa), jolloin tarkoitetaan pihakentässä olevaa peurakuoppaa. Tämä näyttää tukevan sitä yleistä käsitystä, että peurakuopat yleensä ovat saamelaisten tekemiä.

Oheiseen karttaan on merkitty kaikki tähän mennessä Suomessa mitatut peurakuoppajonot. Numerot tarkoittavat jonossa olevien kuoppien lukumäärää. Kartasta voi havaita, että kuopat eivät hajaannut tasaisesti koko alueelle, vaan ovat etupäässä keskittyneet vesistöjen varsille. Toinen ilmeisen selvä piirre näyttää olevan se, että kuopat esiintyvät useita jonoja käsittävässä ryhmässä. Mittaustöiden yhteydessä maastossa olen tullut siihen käsitykseen, että monet jonot ovat vain osia suurista ^{ryhmittäjäjärjestelmistä} ~~ryhmittäjäjärjestelmistä~~ ^{suurista ryhmittäjäjärjestelmistä} ~~ryhmittäjäjärjestelmistä~~. Tällaisia ovat nähdäkseni olleet ainakin Enontekiöllä Nunnasen kylän itäpuolella oleva 8 jonoa käyttävä ryhmä, jossa on kuoppia yhteensä 604, Tšuvgis-avdsissa 2 jonoa (130 kuoppaa), Raaskaltiojärvi-Tuorkoittaja-järvi-Jerstivaara 5 jonoa (147 kuoppaa) ja Näkkälä 6 jonoa (88 kuoppaa), Inarissa Lemmenjoella 3 jonoa (252 kuoppaa), Viibustunturi-Peärtusskaidi 4 jonoa (185 kuoppaa), Sallijärvellä 2 jonoa (99 kuoppaa), Lismassa 3 jonoa (208 kuoppaa), Kutturassa 8 jonoa (309 kuoppaa), Angelissa 3 jonoa (123 kuoppaa), Iijärvellä 11 jonoa (332 kuoppaa) ja Näätämäjoella 4 jonoa (162 kuoppaa) sekä Utjoella Passijärvi-Luomusjoki-Kamahpeällvarri 3 jonoa (143 kuoppaa). Toisaalta olen ~~voimut~~ ~~zääzääzääzää~~ havainnut, että eräillä vesistöalueilla on kuoppia poikkeuksellisen vähän. Kun kesällä 1961 kuljimme Utsjoen kirkolta ylös ^{joen} Tenon ~~zääzääzääzää~~ ^{joen} laaksoa, niin Karasjoen suulle ~~kultaa~~ tullessamme olimme tavanneet vain yhden pienen jonon perusteellisista tiedusteluista ja etsiskelyistä huolimatta. Olimme olettaaneet löytävämme kuoppia runsaasti, sillä maastonsa puolesta laakso on ollut kuoppien kaivamisen kannalta edullinen. Tiedustelujen perusteella myös Inarijärven rannikko ja Vaskojoen laakso sekä Enontekiöllä Könkämäenon ja Lätäsenon vesistöalueet ovat poikkeuksellisen vähäkuoppaiset.

Edellä esitetyn nojalla ei voi mennä tekemään varmoja johtopäätöksiä, mutta lähinnä työn jatkamista ^{ryhmittäjäjärjestelmien} ~~ryhmittäjäjärjestelmien~~ ^{ryhmittäjäjärjestelmien} ~~ryhmittäjäjärjestelmien~~ silmällä pitäen minulla on joitakin näkemyksiä.

~~Seurava Peurakuoppajärjestelmien esiintyminen antaa syytä olettaa pyynnin olleen useiden perheiden, tai koko kylän~~

Jo suurten peurakuoppajärjestelmien esiintyminen antaa aihetta olettaa pyynnin olleen useiden perheiden, suvun tai koko kylän yhteispyyntiä. Jos lisäksi oletetaan, että pyyntimenetelmään on kuuluneet peurojen ajaminen luonnonesteitä ja mahdollisesti myös aitauksia hyväksi käyttäen kuoppiin, on luonnollista, että on tarvittu yhteistoimintaa. Tältä pohjalta ajatellen on ymmärrettävissä myös se, että kuoppia on kaivettu etupäässä vesistöjen varsille, missä luonnonesteet ajojahdin kannalta ovat edullisimmat. Samaan pyydykseen voitiin ajaa peuroja useilta eri suunnilta ja hallita siten yhdellä kuoppajärjestelmällä laajan alueen peuranpyyntiä. Syynä kuoppien keskittämiseen määrätuille alueille on voinut olla myös peurojen elämäntapa, sillä mahdollisesti ne ovat, kuten karibu-peurat vielä nykyään, vuodenaajoittain vaeltaneet pitkiä säännöllisiä reittejä pitkin, jolloin kuoppia on tarvinnut kaivaa vain vaellusreiteille. Kuoppien esiintymisen perusteella ei tosin vielä ole voitu osottaa selviä vaellusreittejä, mutta ei myöskään kielteisiä näkökohtia ole ilmennyt. Voihan olla, että näillä reiteillä on ollut niin vähän kuoppapyynnille sopivia paikkoja, ettei yhtenäisiä esiintymiä voida edes todeta tai että kuoppapyynnin rinnalla on ollut muita pyyntitapoja. Todennäköistä onkin, että talvisin peuroja on kaadettu hiihdättäen ja että peurat ovat talveksi paenneet mahdollisimman etelään, missä lumiolosuhteet ovat olleet niiden kannalta turvallisemmat.

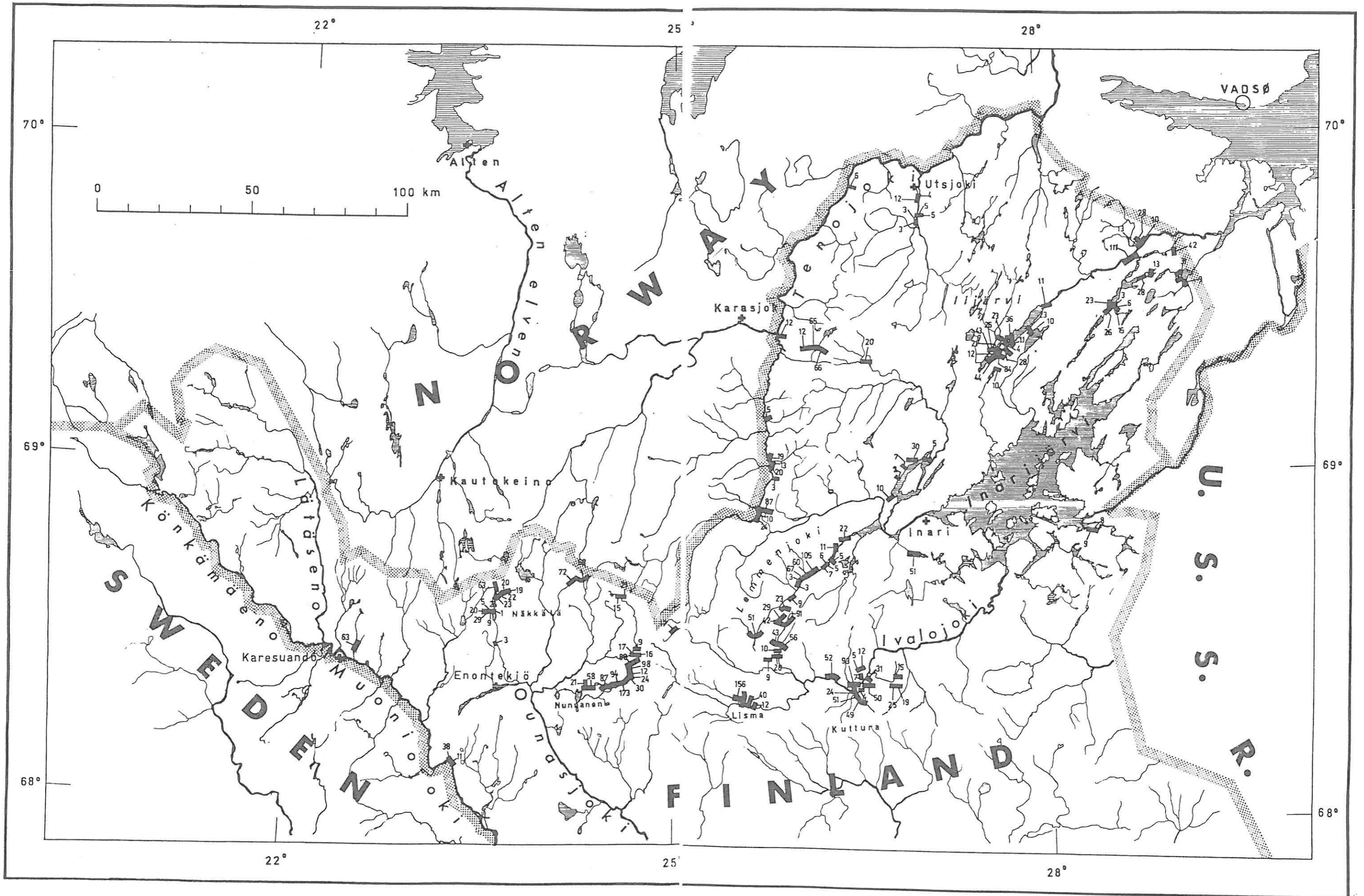
Asutuksen ja peurakuoppien suhteeseen ei ole vielä voitu kiinnittää riittävää huomiota. Tähän mennessä ovat alustavien tarkkailujen kohteina olleet vain ne alueet, joissa kuoppia on tavattu, mutta myöhemmin asiaa asiaa on pyrittävä tutkimaan laajempaa kysymyksenä. On nimittäin luultavaa, että arkana eläimenä peuraa ei ole pyydetty siellä, missä vakinaiset asumukset ovat sijainneet. Kuoppien puuttumisen määrättyjen vesistöjen varsilta voikin merkitä sitä, että juuri nämä alueet ovat olleet kiinteitä asuma- paikkoja. Tällöin kiintyy huomioni erityisesti Inarijärven ympäristöön ja Tenojoen laaksoon, sillä siitä voi päätellä, kaksasuksena ~~esäszszsz~~ että kalastusta on harjoitettu peuranpyynnin ohella. Vertailumateriaalin saamiseksi on pidetty tärkeänä saada aikaan

arkeologista tutkimusta. Valitettavasti tällainen työ on niin vaikeasti järjestettävissä, ettei sen liittämistä peurakuoppa-tutkimuksen rinnalle ole vielä voitu edes kaavailla.

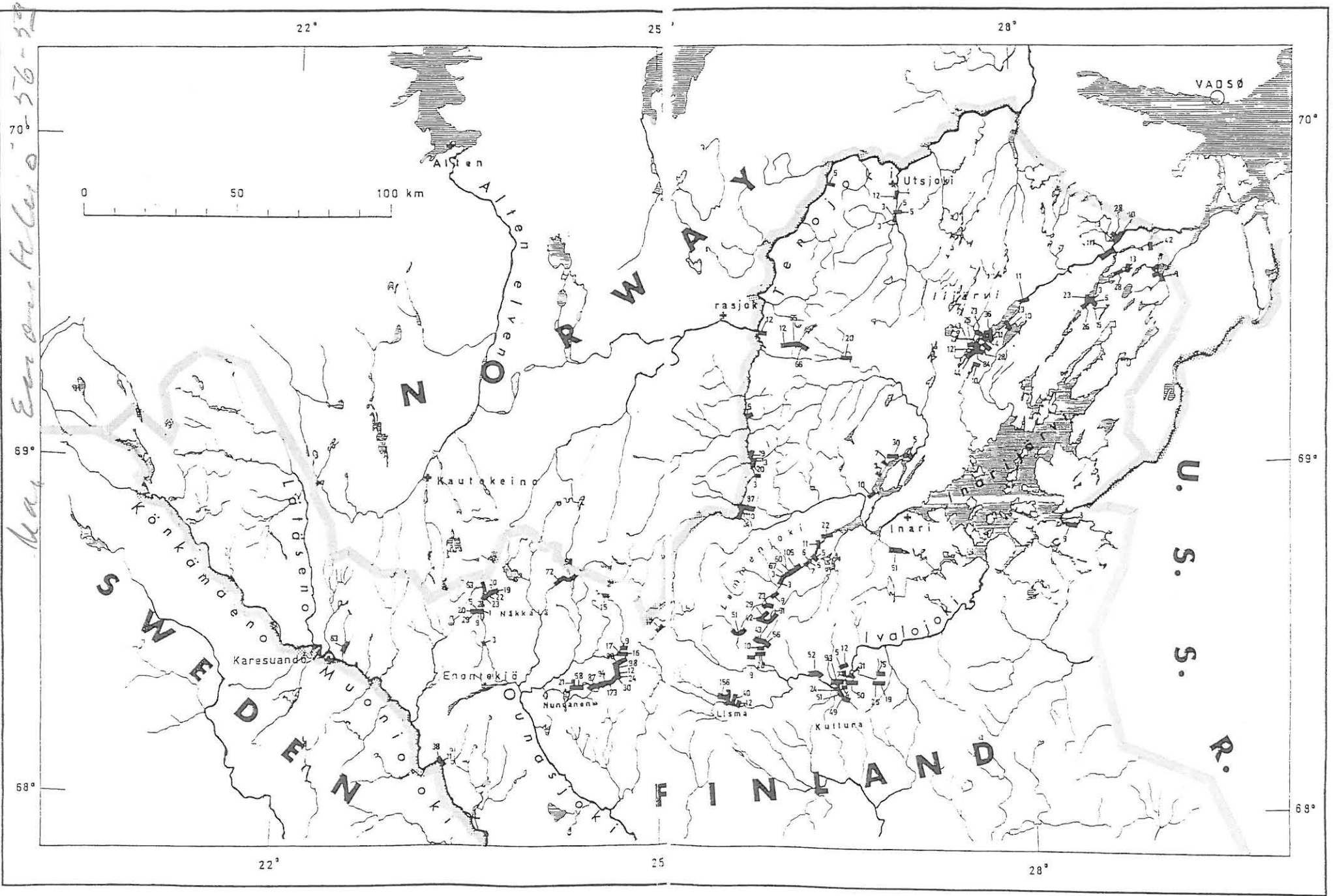
Peurakuoppien ajoittamiskysymystä silmällä pitäen on mittaustöiden yhteydessä koitettu löytää seikkoja, jotka tekisivät iän laske-
misen mahdolliseksi. Inarin Kutturassa, Enontekiön Hiekkatievoilla
ja Utsjoen Passijärvellä onkin löydetty saviperäisestä ja soisesta
maastosta kuoppia, joista toivotaan lähivuosiensaastavan näytteitä
Geologisessa Tutkimuslaitoksessa ajoitettavaksi radioaktiivisella
hiilitutkimusmenetelmällä (radiocarbon dating). Lisäksi Inarin
Iijärvellä on löydetty jono, jonka ikä voitaneen määrittää eri-
näisten geologisten tapahtumien perusteella.

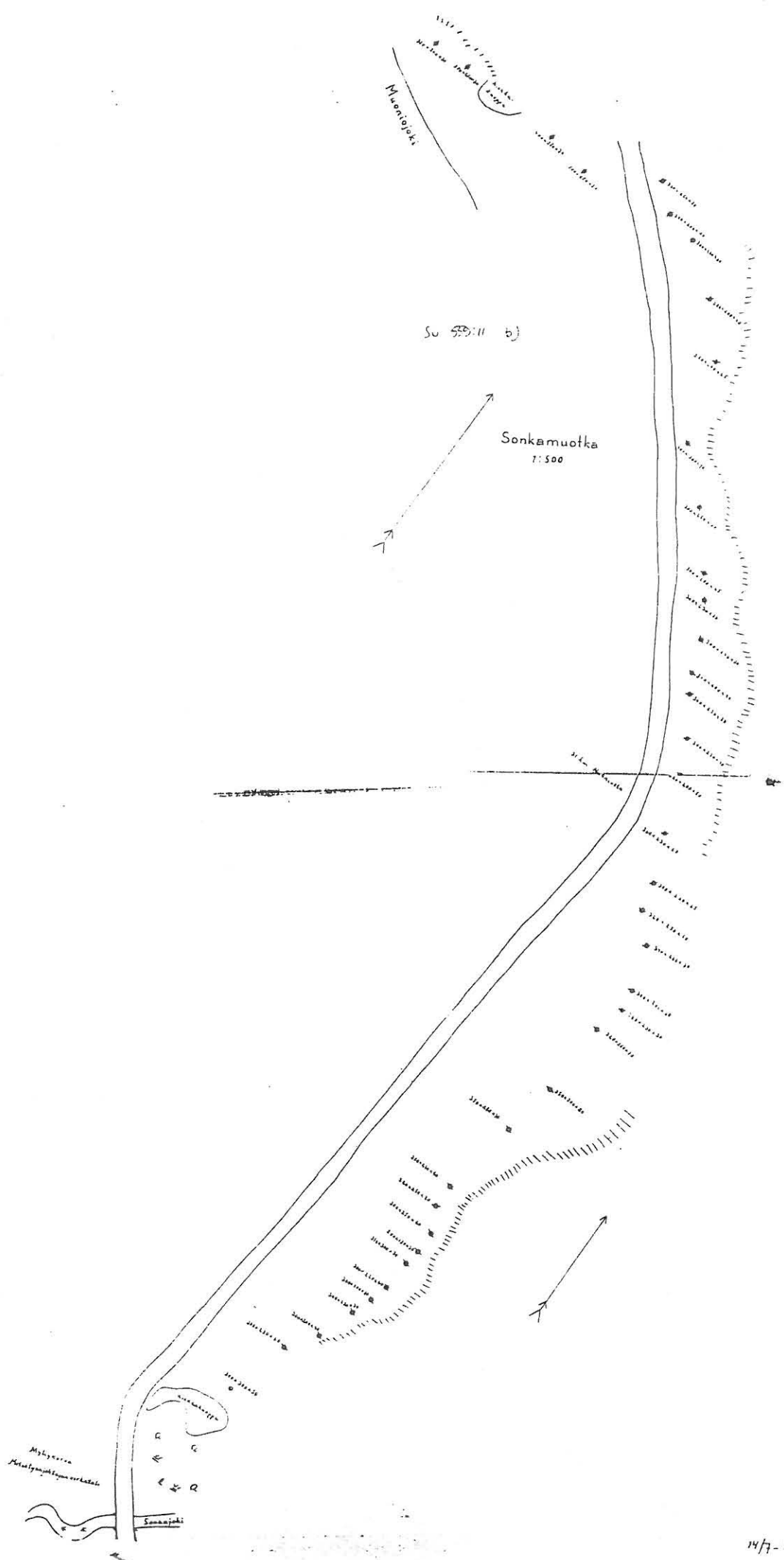
Pääpaino lähivuosiensa tutkimusohjelmassa on edelleen peurakuoppien
mittaamisessa. Pyrkimyksenä on siirtyä vähitellen etelämpänä
olevien kuoppien mittaamiseen, mutta myös täydentää aineistoa
varsinkin Utsjoen kunnan alueella. Pitkällä tähtäimellä tutki-
muksemme ~~kehittämistä~~ päämääränä tulee olemaan yhdessä vastaavien
ulkomaisten tutkimusten kanssa selvittää

- 1) peurakuoppien alueellinen levinneisyys ja suhde muihin pyynti-
kuoppiin
- 2) aikakausi, jollin kuopilla on pyydetty sekä syyt sen loppu-
miseen
- 3) miten kuopilla on pyydetty ja millai^{na} muita pyyntitapoja sen
ohella on käytetty ja pyynnin suhde muihin elinkeinoihin
- 4) antaa lisäaineistoa historiantutkimukselle, joka pyrkii sel-
vittämään asutuksen kehitystä, saamelaisten kulttuurikoske-
tusta muihin kansoihin ja saamelaisten yhteiskuntajärjestystä
ja sen muuttumista.

0. Stollen-tätigkeiter mynnh. luooppia
May 22-25-56-57

Haudat kivien reunustamia
Kivet epäsäännöllisin välimatkoin
Hautojen yläpinta 0.1-0.2m.
yli maanpinnan

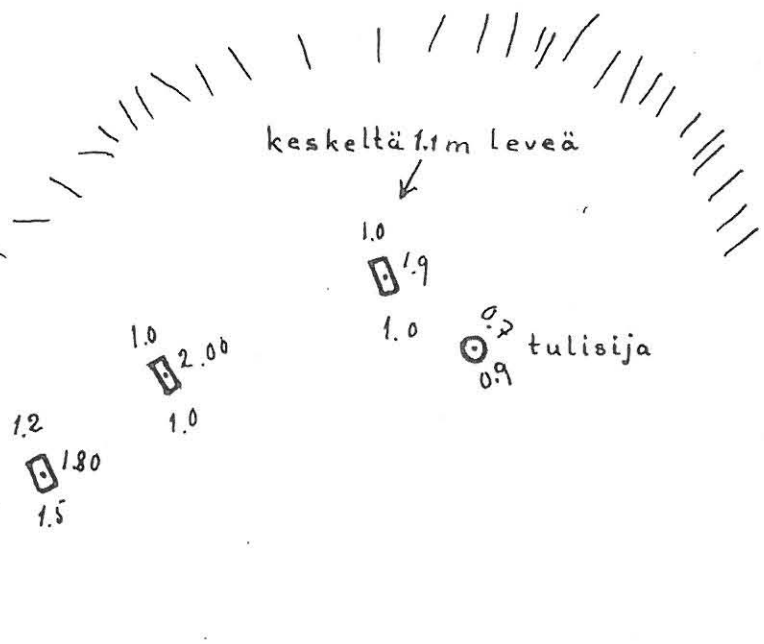
keskeltä 1.1m leveä

Muonioon

Noin 100 m
pitäjäin rajasta

Enontekiölle

epävarma

Sonkamuoatka

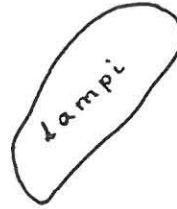
1:500

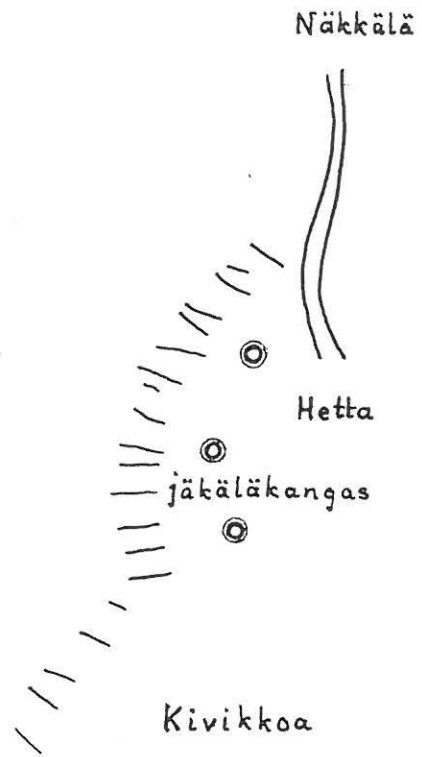
Su. 559:4

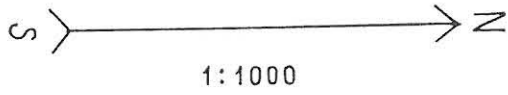
Noin $1\frac{1}{2}$ km välituvalta Hettaan.

5m

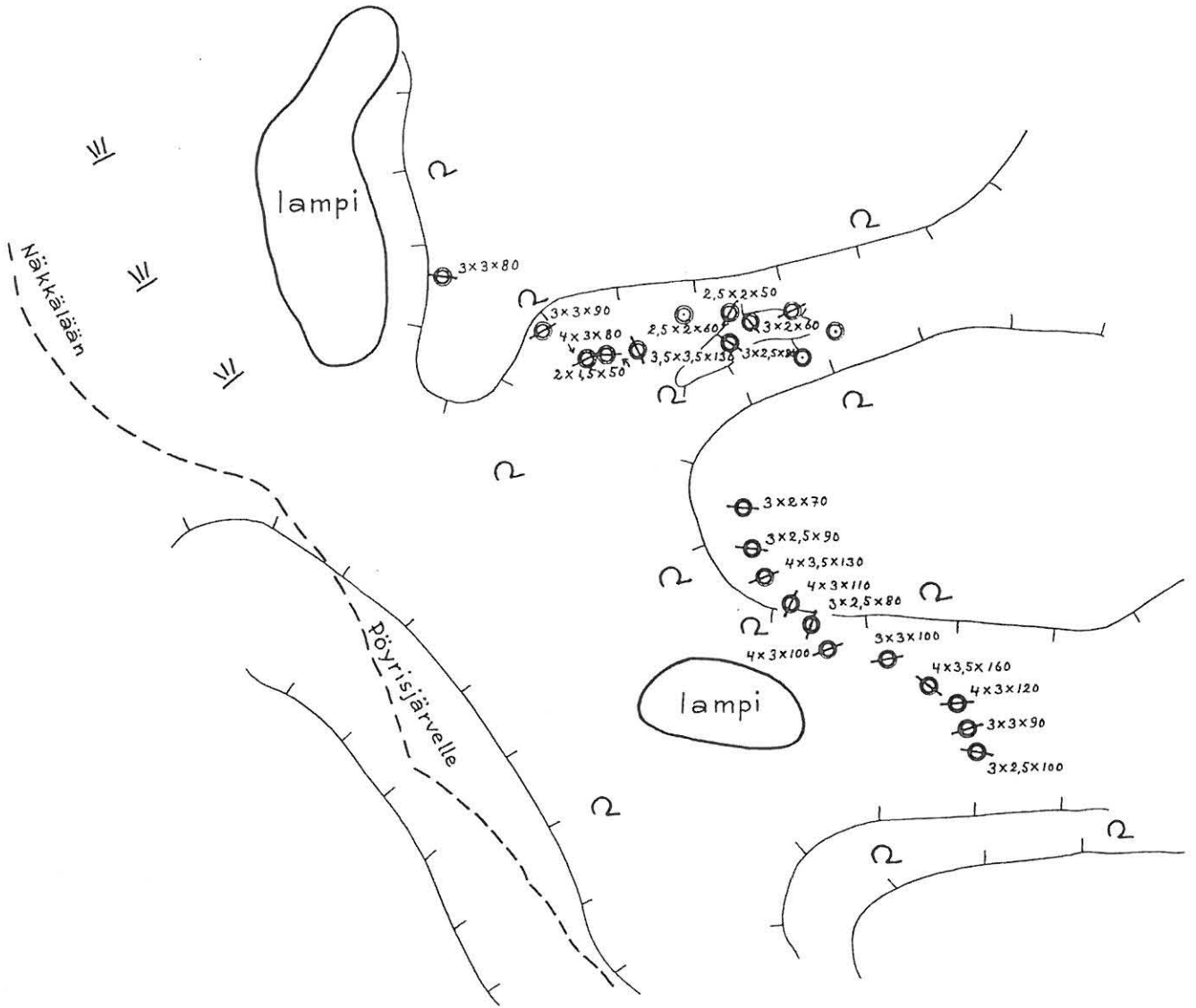

Suuria matalia kuoppia

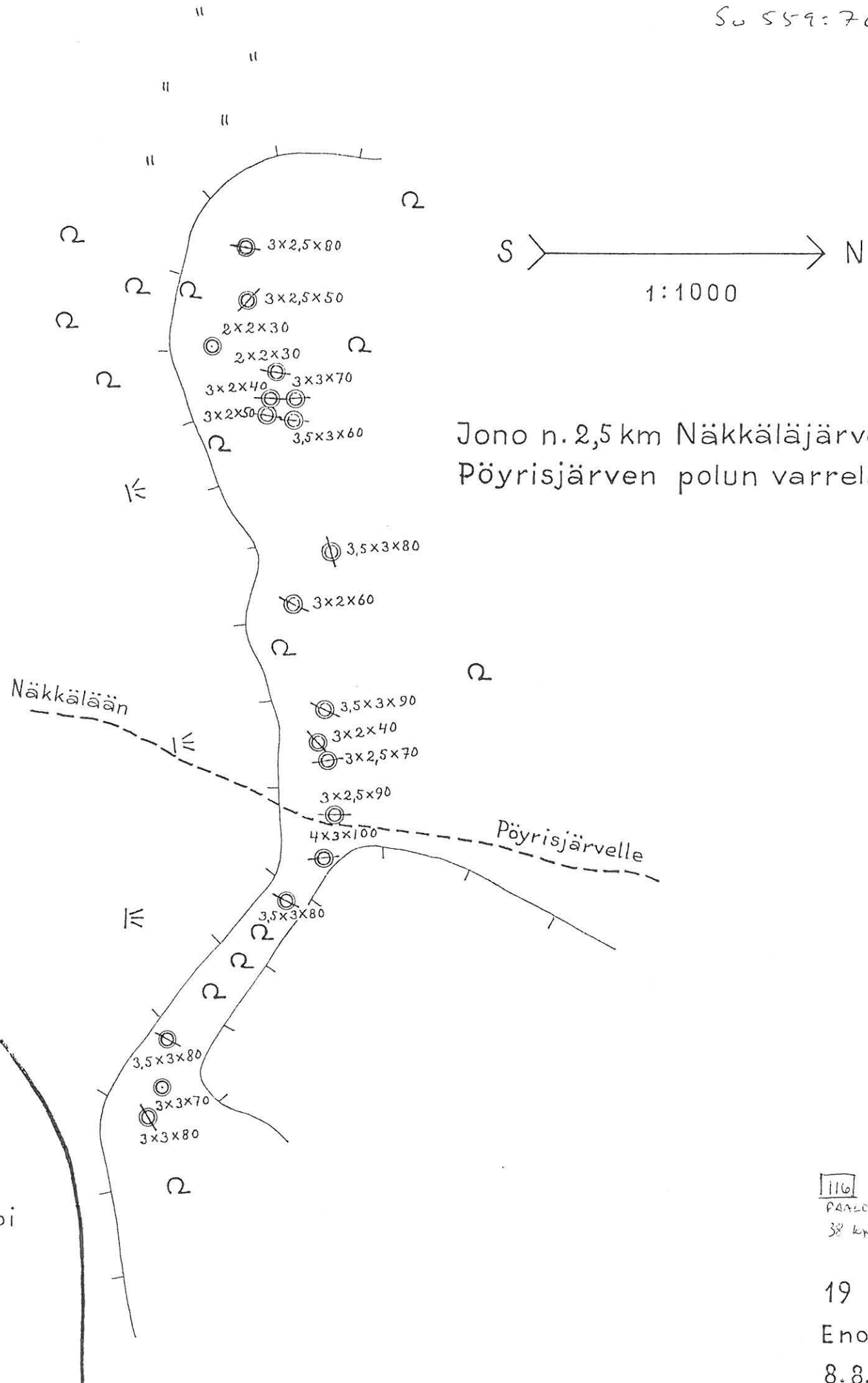

Jono Jerstivaaran luoteispuolella
Näkkälän ja Pöyrisjärven polun varrella

23 kpl.
Enontekiö
7.8-56

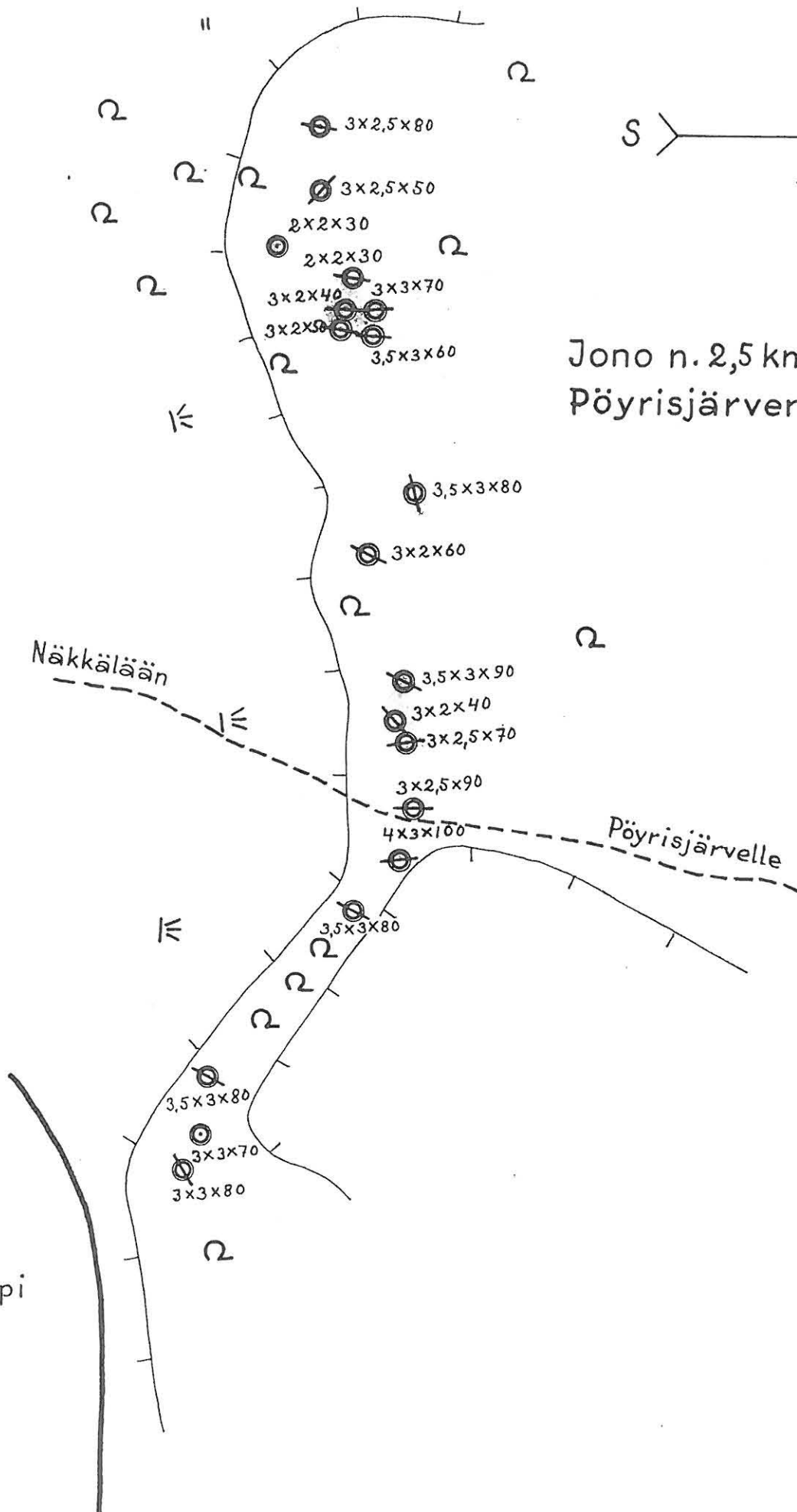
Enontekiö 92 ?

Jono n. 2,5 km Näkkäläjärveltä
Pöyrisjärven polun varrella.

116
PÄÄLÖJÄRVI NW
38 kpl

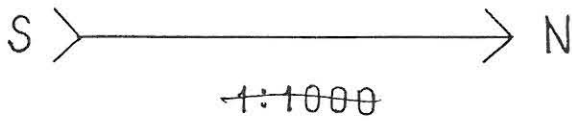
19 kpl.
Enontekiö
8.8.-56

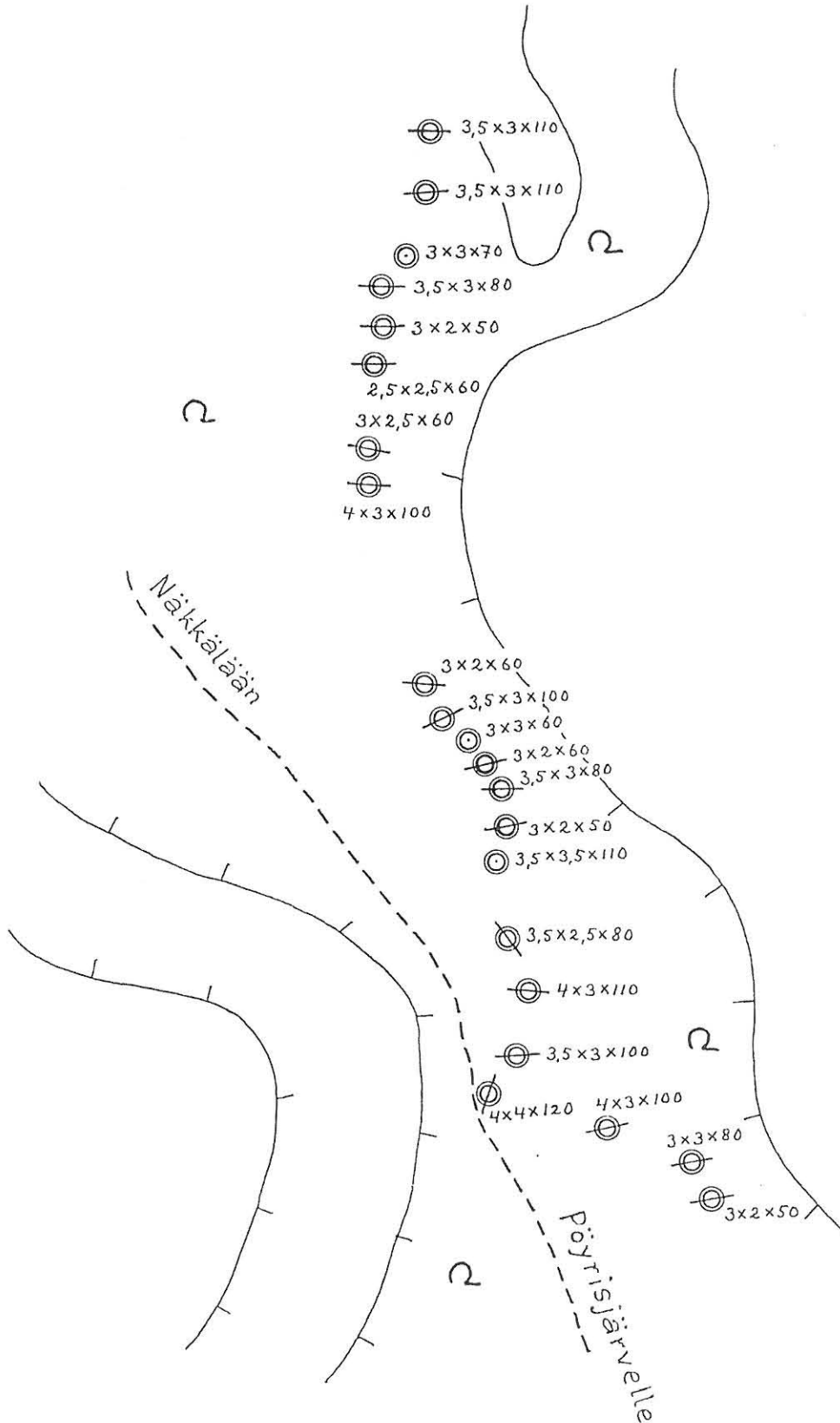
Jono n. 2,5 km Näkkäläjärveltä Pöyrisjärven polun varrella.

19 kpl.
Enontekiö
8.8.-56

Su 559:69

ono edellisestä n.0,5km
lakkään päin.

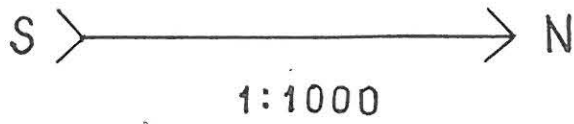

Enontekiö 1955
Vainuuri 1
31 kpl

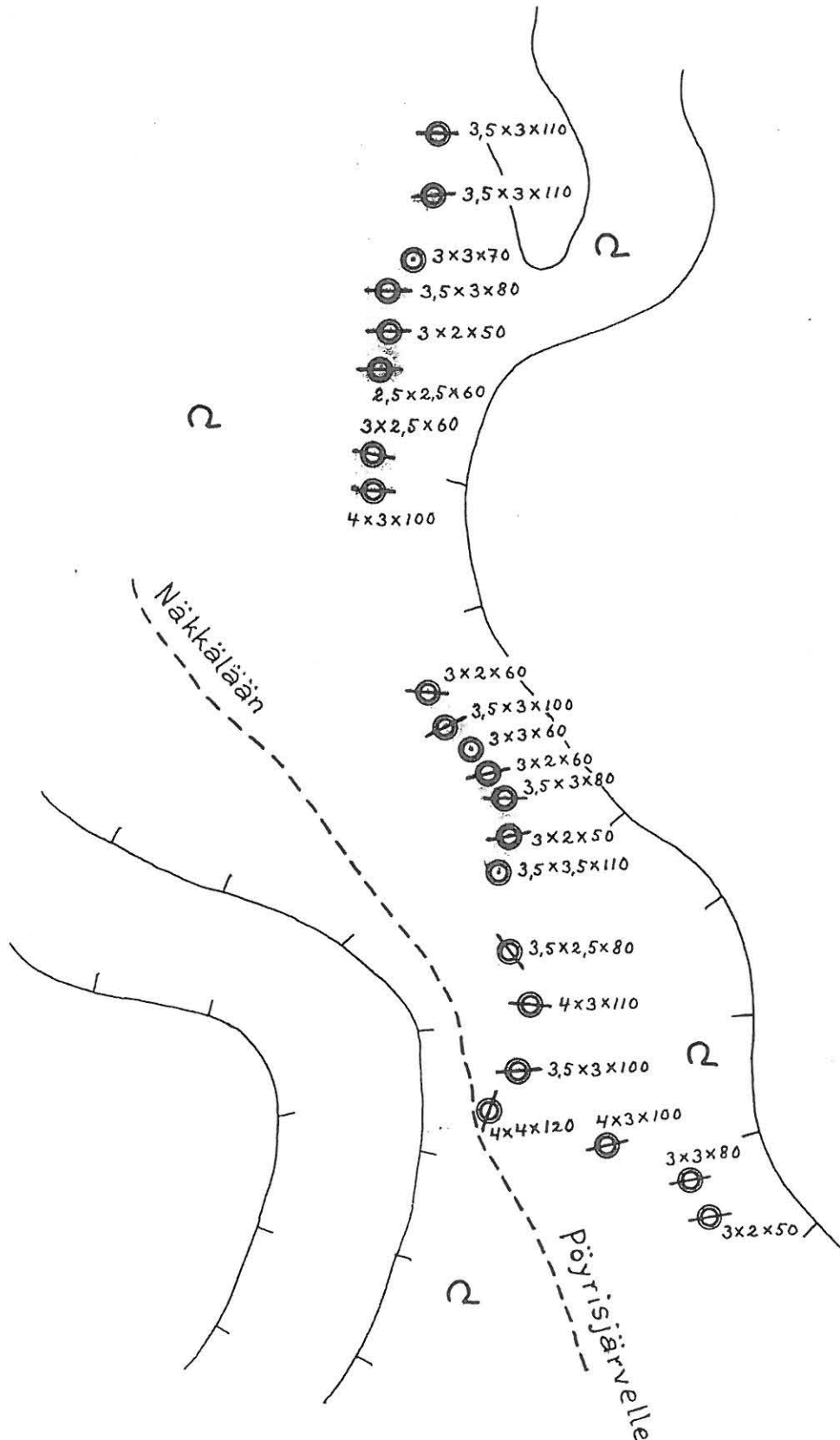
22 kpl.

Enontekiö

7.8.-56

Jono edellisestä n.0,5km
Näkkään päin.

22 kpl.

Enontekiö

7.8.-56

Huttikaisenpalo Huddegadsapuolle

Niettavaaran
Paloselkä

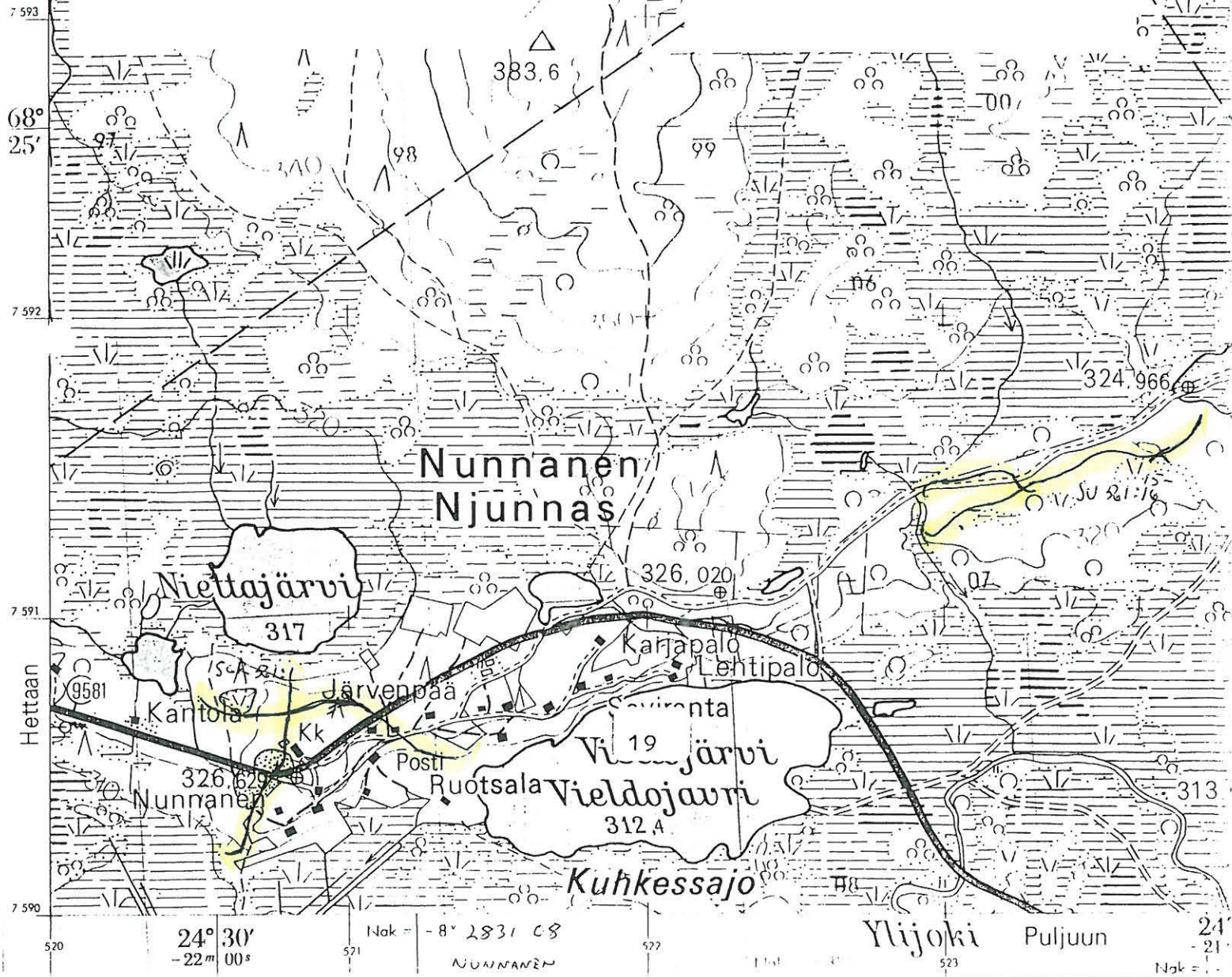
Sgr 561:1

lanni	147 Nunnanen
X 7590 72	ito 7590 52
Y 520 50	521 36
Z n. 320	n. 315
poij.	et.
X 7590 82	7590 21
Y 520 81	520 59
Z 317-320	310-315

Su 561:15-16

Luode	234 Nunnanen
X 7591 40	Vuoltojärvi NE
Y 522 94	
Z 320-325	
lomas	
X 7591 29	
Y 522 94	
Z n. 320	

ttavaar
ddavari

24° 30' -22m 00s

Nak - -8° 2831 08
NUNNANEN

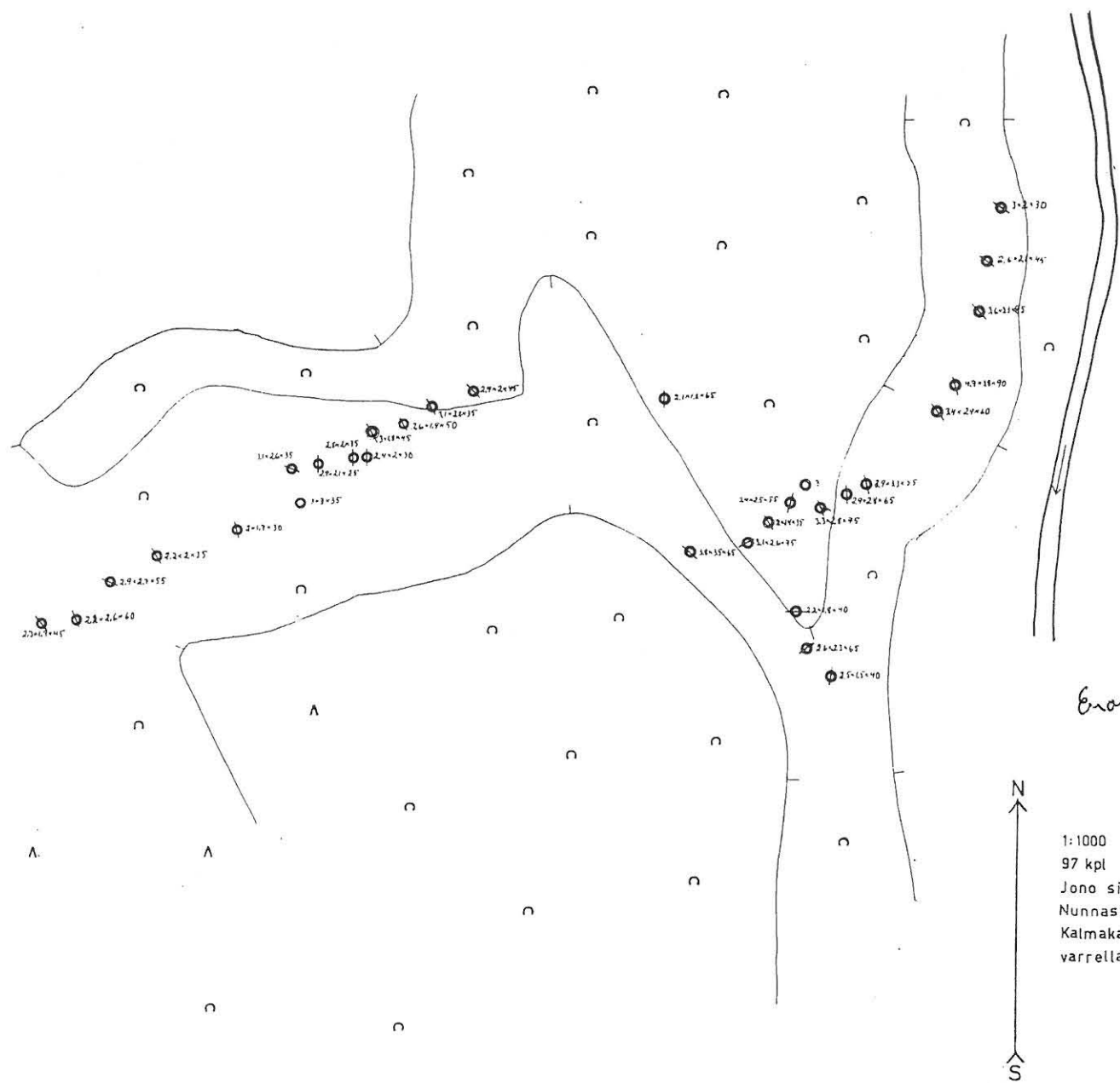
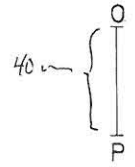
Ylijoki Puljuun 24 -21 Nak =

Sgr. 561:16

Esaikkio 234 Nummen Vilttojämi NE

S 30. 56 1: 10"

Enontekiö 234 Nunnanen Valtajärvi NE

1:1000
97 kpl
Jono sijaitsee Enontekiön
Nunnanen kylästä n.3 km itään
Kalmakalliolle vievän polun
varrella.

Paloselkä

Paloti

Enontekiö 230 Suttitieva
Sgr 561:2-3

X	7591 26	7592 17
Y	524 10	525 33
Z	11.320	11.325

Sgr 561:4

	polyj.	8
X	7592 39	7592 19
Y	526 21	526 36
Z	330-340	11.330

osenpalo
apuollam

ämaa
leänam

Suddejavie Saggoleänam

Suttitieva
Suddetievva

Kiviojannpalo

Suttijarot
Suddejavra

Saarettomaa
Sardomaeäna

Soukis
Souge
318

Ylijoki

Puljuun

24° 35'
-21 m 40^s

Suinavuoma Suvanovuobmi

Nak = -10°

Nak = +37°

526 2831 08
VUNNANEN

Sy. r. 5 + 1. 2

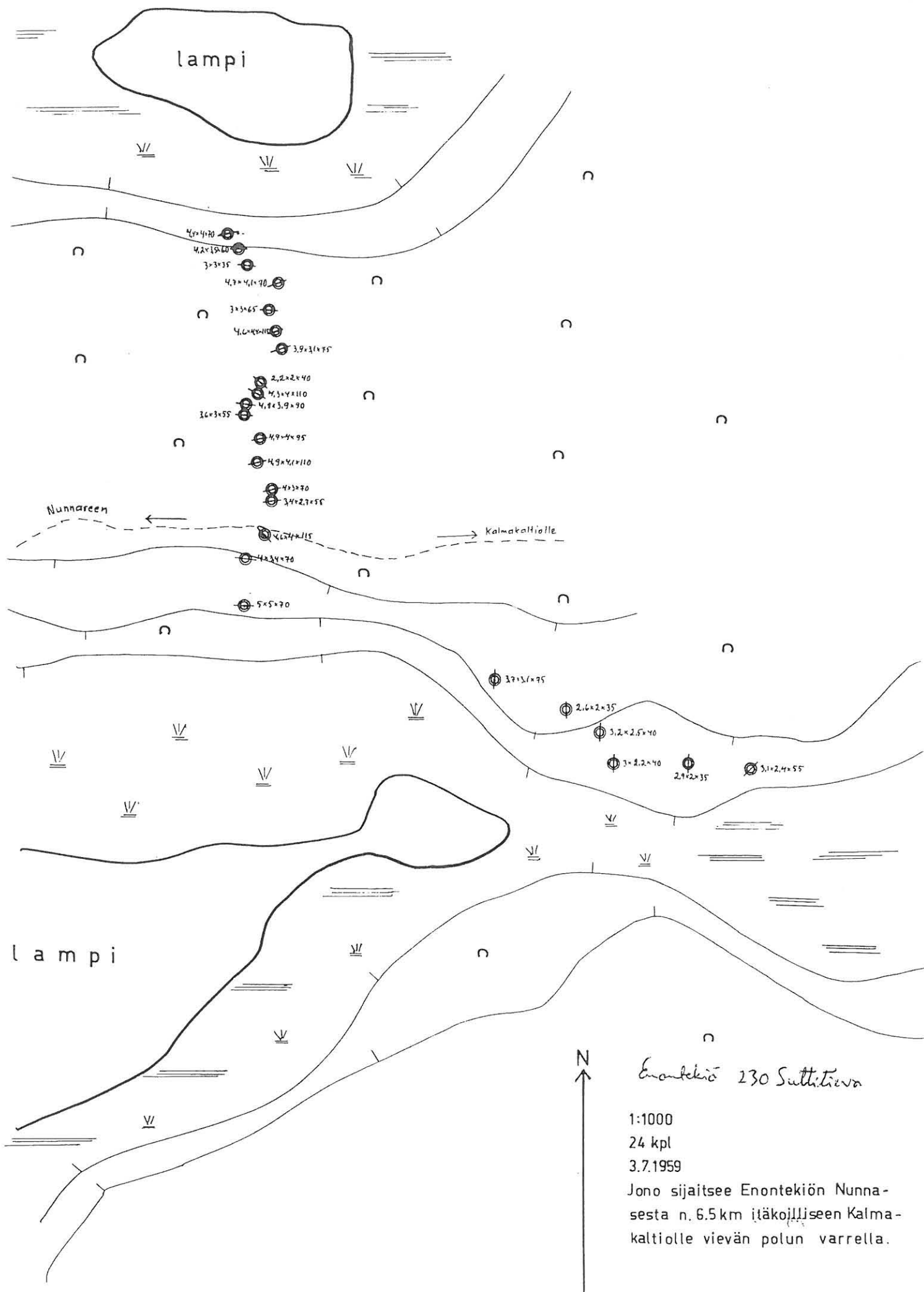
lampi

1:1000
 173 kpl
 30.6 - 2.7.1959
 Jono sijaitsee Suttitievoissa
 Enontekiön Nunnasesta n.6 km
 itäkoilliseen Kalmakalliolle vie-
 vän polun varrella.

Enontekiö 230 Suttitieva

30 m

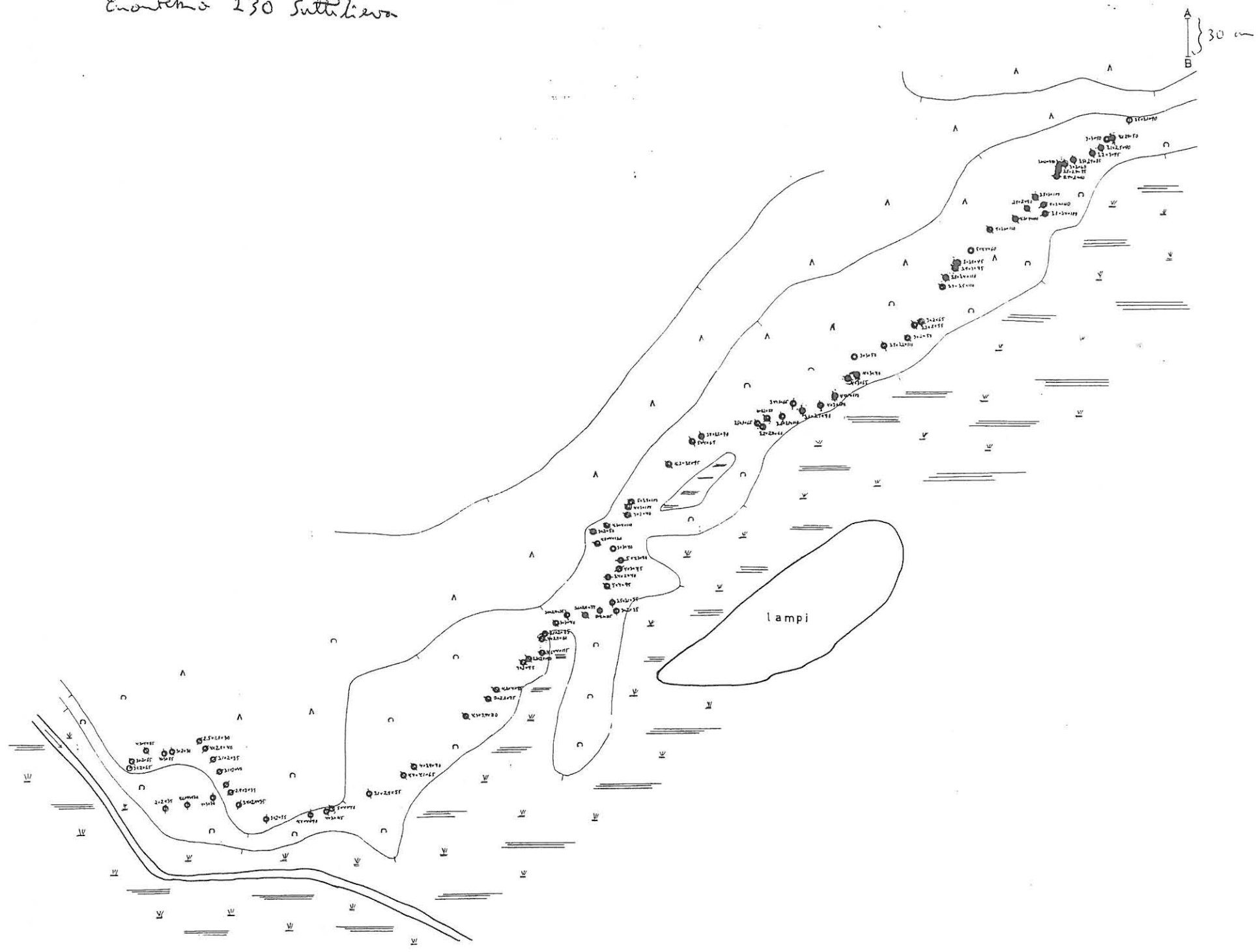

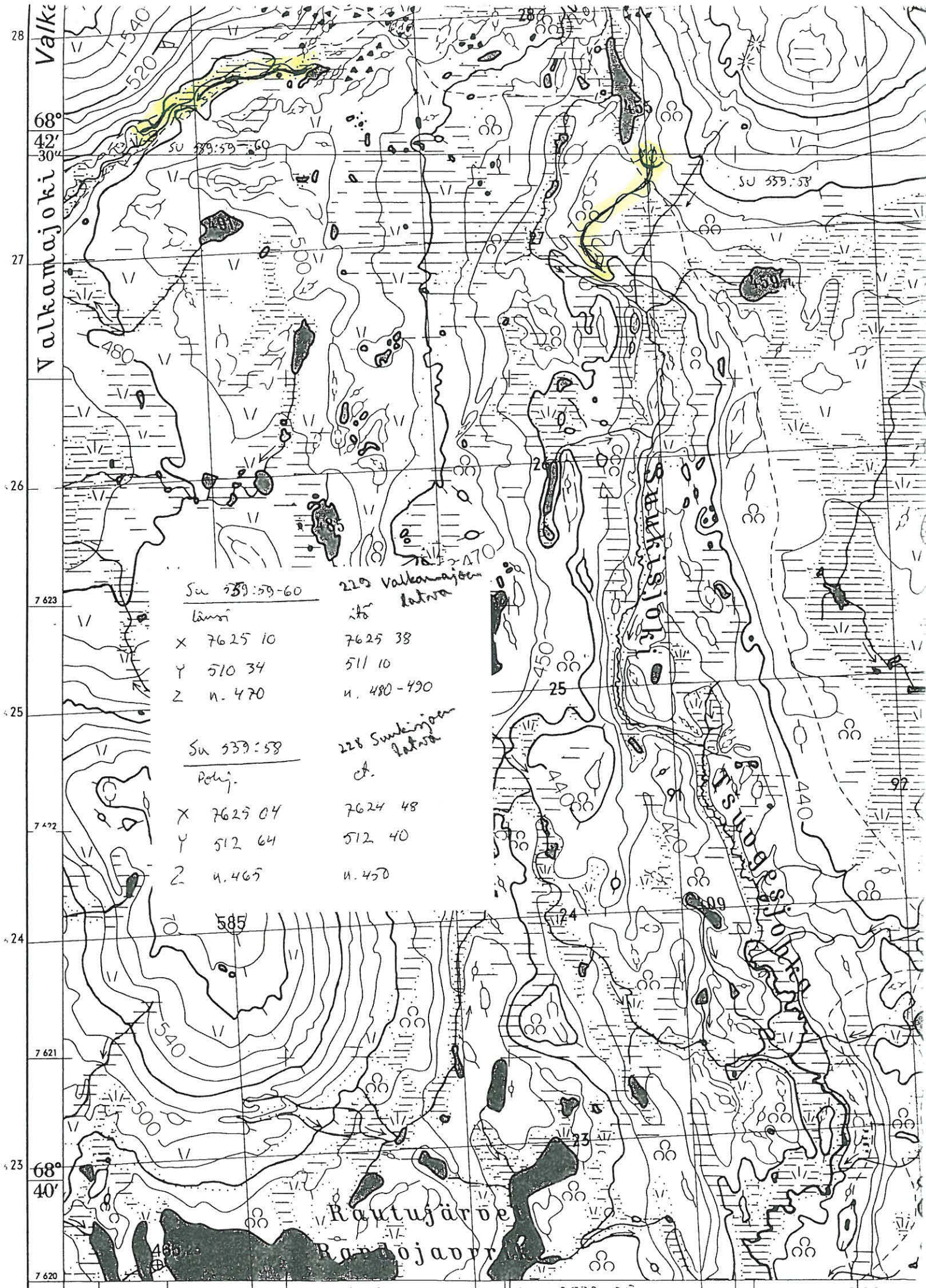
Enontekiö 230 Suttitieva

1:1000
24 kpl
3.7.1959

Jono sijaitsee Enontekiön Nunna-
sesta n. 6.5 km itäkoilliseen Kalma-
kalliolle vievän polun varrella.

Enontekiö 230 Suttu-Liwa

Valkamajoki

28
68°
42'
30"
27
26
25
24
23
68°
40'
23
7 623
7 622
7 621
7 620

<u>Su 739:59-60</u>		229 Valkamajoen
länsi		itä
X	7625 10	7625 38
Y	510 34	511 10
Z	n. 470	n. 480-490
<u>Su 539:58</u>		228 Sunkinjoen
Pohj.		laava
X	7625 04	7624 48
Y	512 64	512 40
Z	n. 465	n. 450

Valtionmaa

24° 15' Nak = - 4°

Nak = - 5°

24° 20'

- 22 m 40'

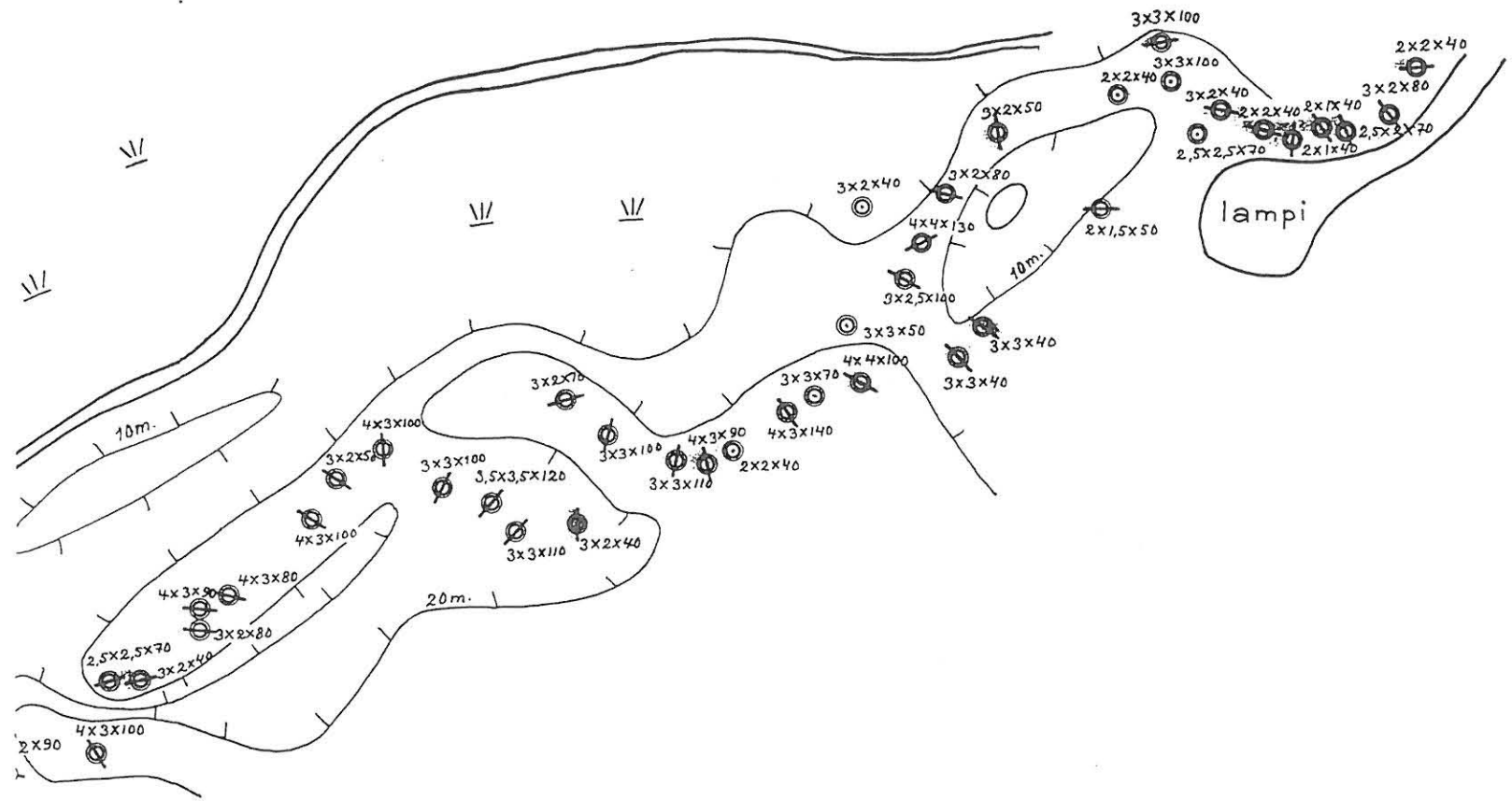
2332 05

MADDA 04/1/1

Valkomajoen latva

XVII;7
a. 559: 60

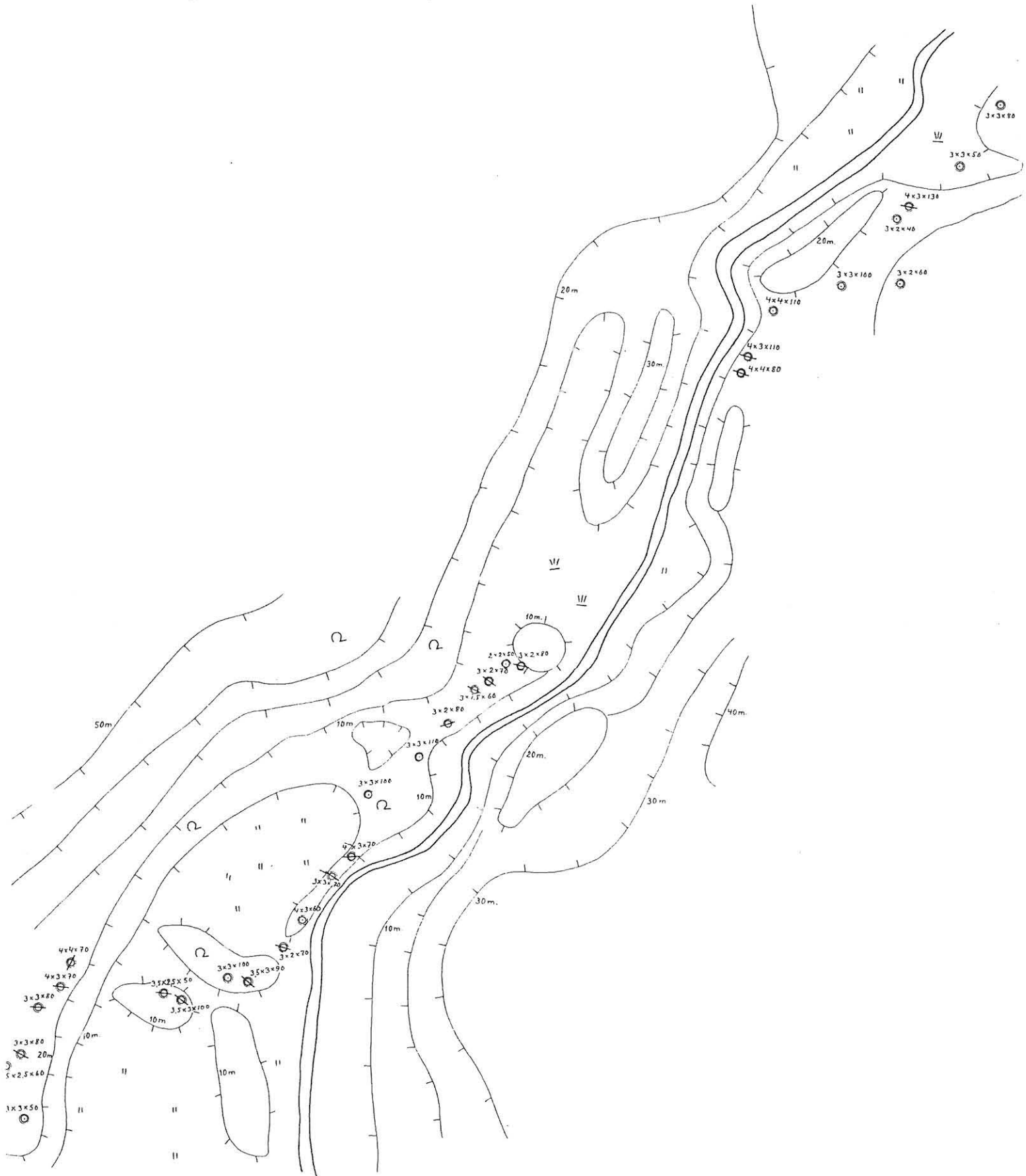
7

72 WPL
Ementchik
6-8-56

E 229 Valkamajoen latva

Sgr. 561:19
Vrt. Su 539:59

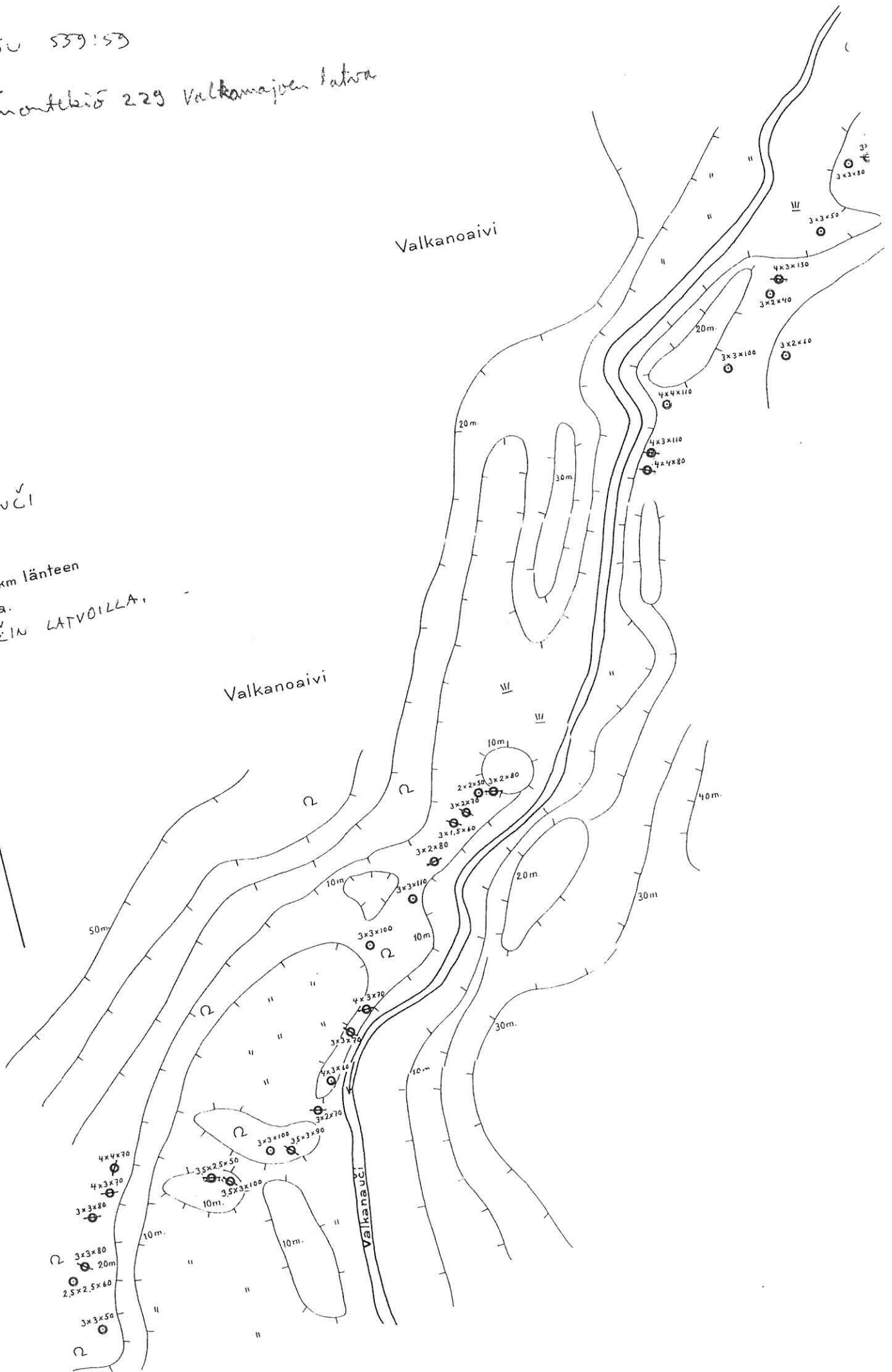
SU 539:53

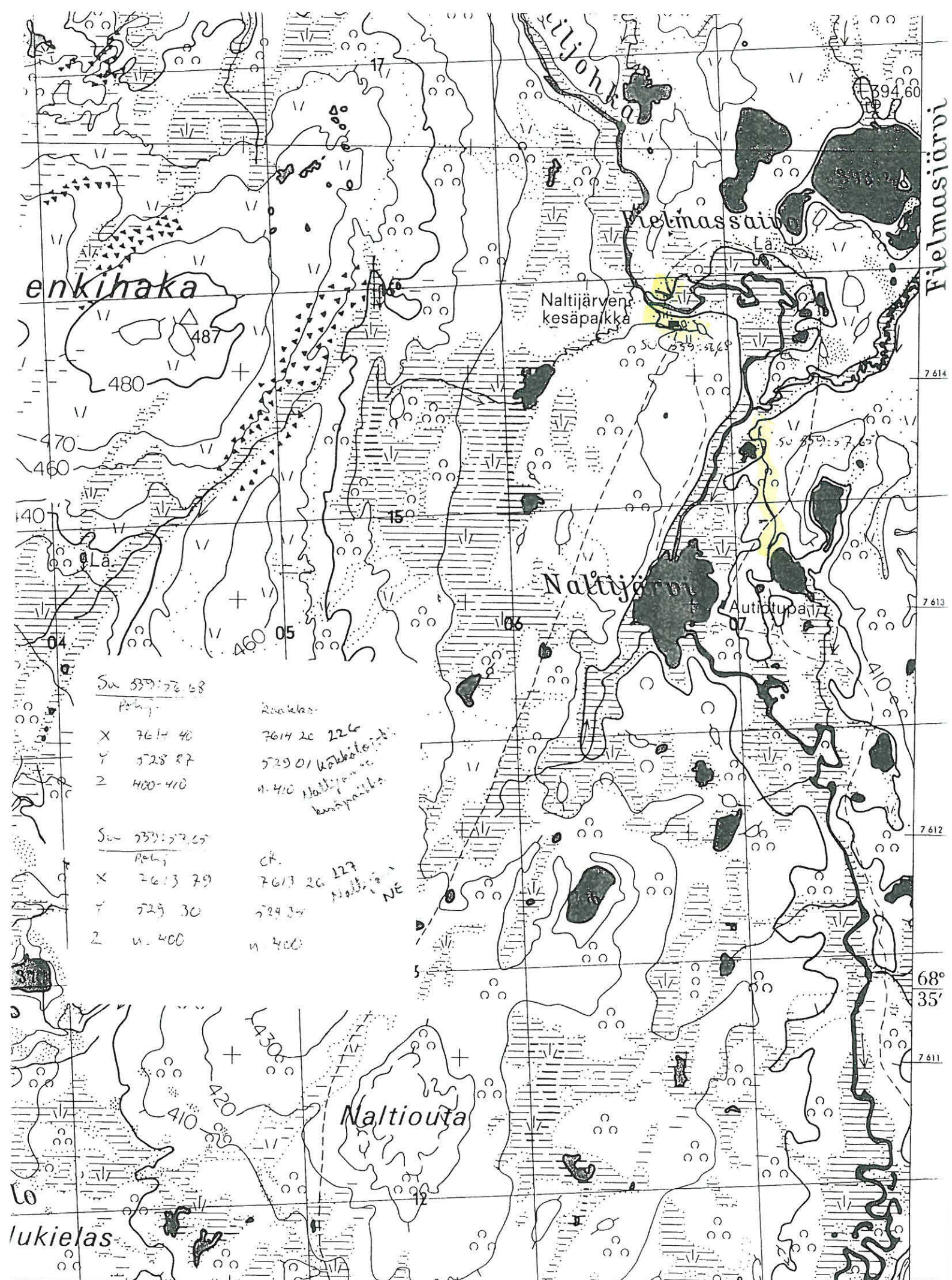
Enontekiö 229 Valkanoajen latva

ALKANOAJEN
latva

3estä n.1km länteen
in latvoilla.

ALKANOAJEN LATVOILLA,

enkihaka

Naltijärven kesäpaikka

Naltijärvi

Naltiouta

lukielas

Su 559:57.68
Pohj.

X 7614 40
Y 5728 87
Z 400-410

Ruokala
7614 20 226
5729 01 Naltijärven kesäpaikka
n. 410 Naltijärven kesäpaikka

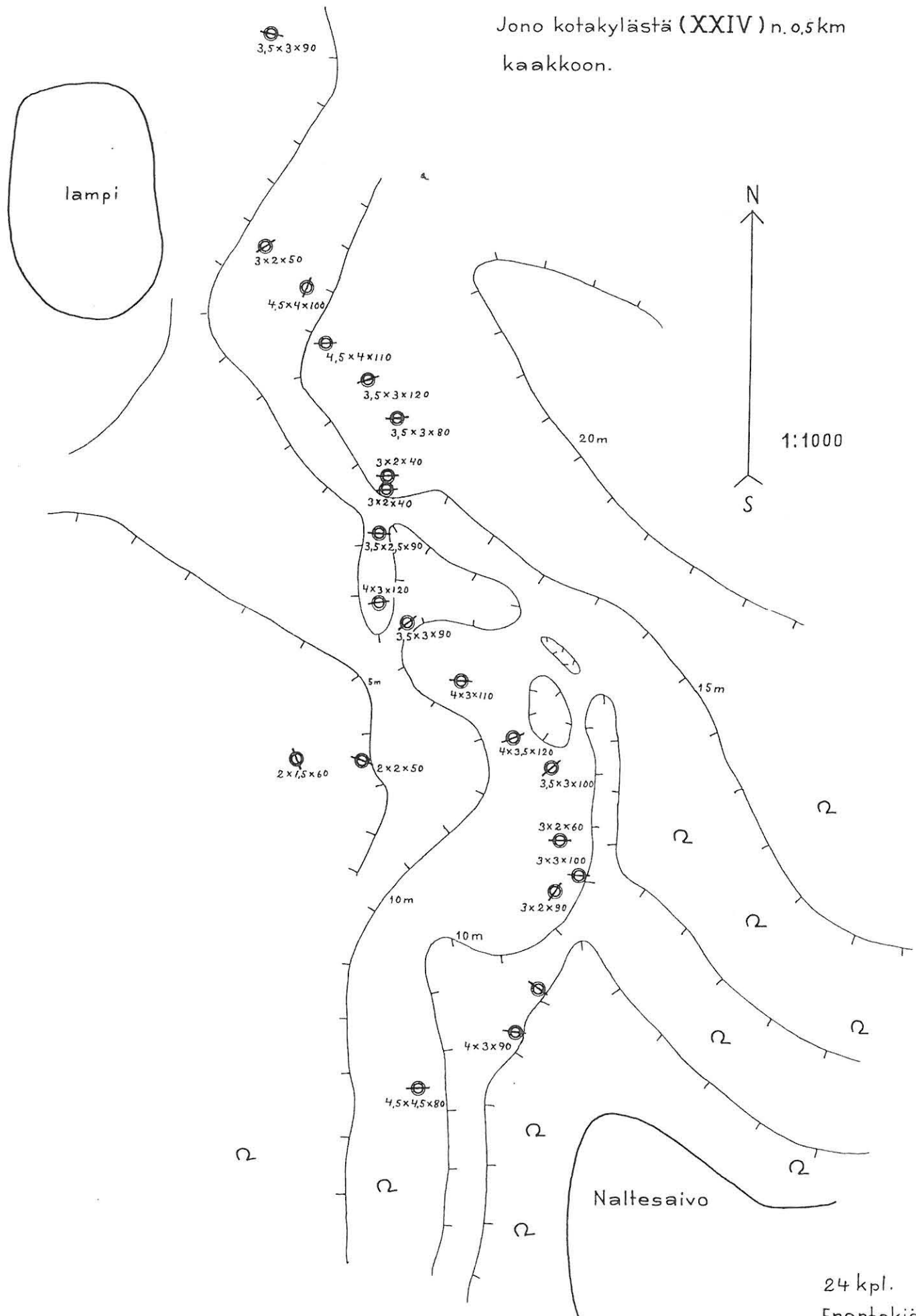
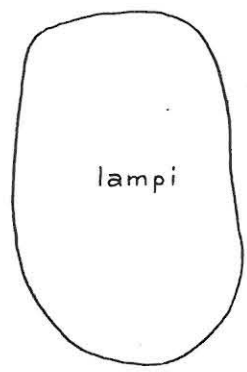
Su 559:57.65
Pohj.

X 7613 79
Y 5729 30
Z n. 400

CR.
7613 20 227 Naltijärvi NE
5729 30
n. 400

227 Naltjärvi NE

Jono kotakylästä (XXIV) n. 0,5 km
kaakkoon.

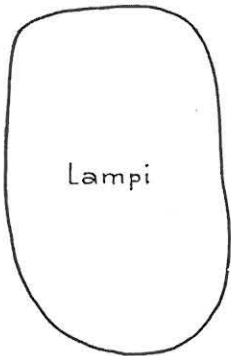

24 kpl.
Enontekiö

3,5x3x90

3x3x70

3,5x3x90

Lampi

jono Naltejaurin kotakylästä
n 0,5 km kaakkoon.

3x2x50

4,5x4x100

4,5x4x110

3,5x3x120

3,5x3x80

3x2x40

3x2x40

3,5x3x90

4x3x120

3,5x3x90

4x3x110

4x3,5x120

3,5x3x100

3x2x60

3x3x100

3x2x40

2x1,5x60

2x2x50

5m.

10m.

10m

4,5x4,5x80

4x3x90

20m

15m.

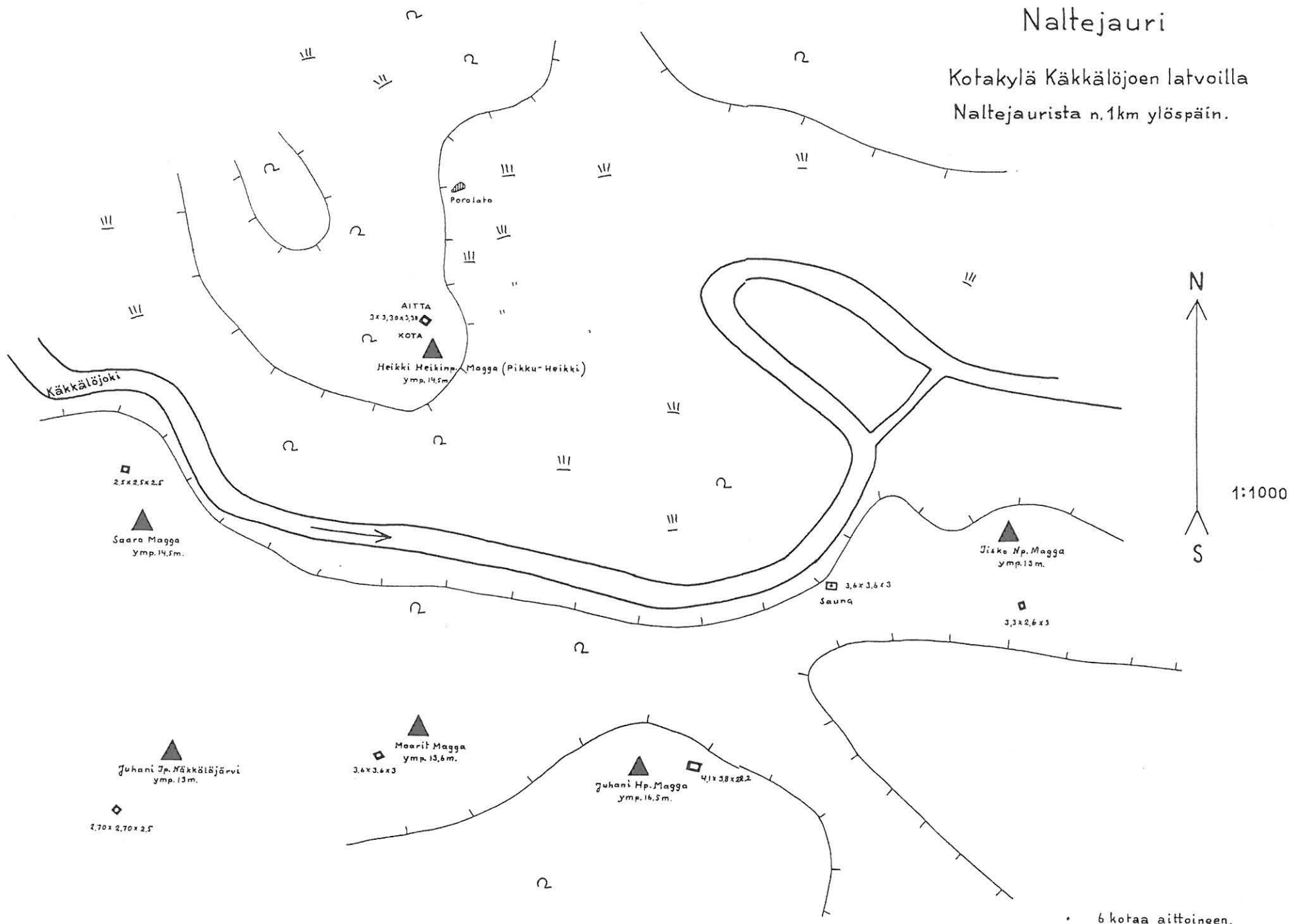
1:1000

Naltesaivo

24 kpl. Enontekiö

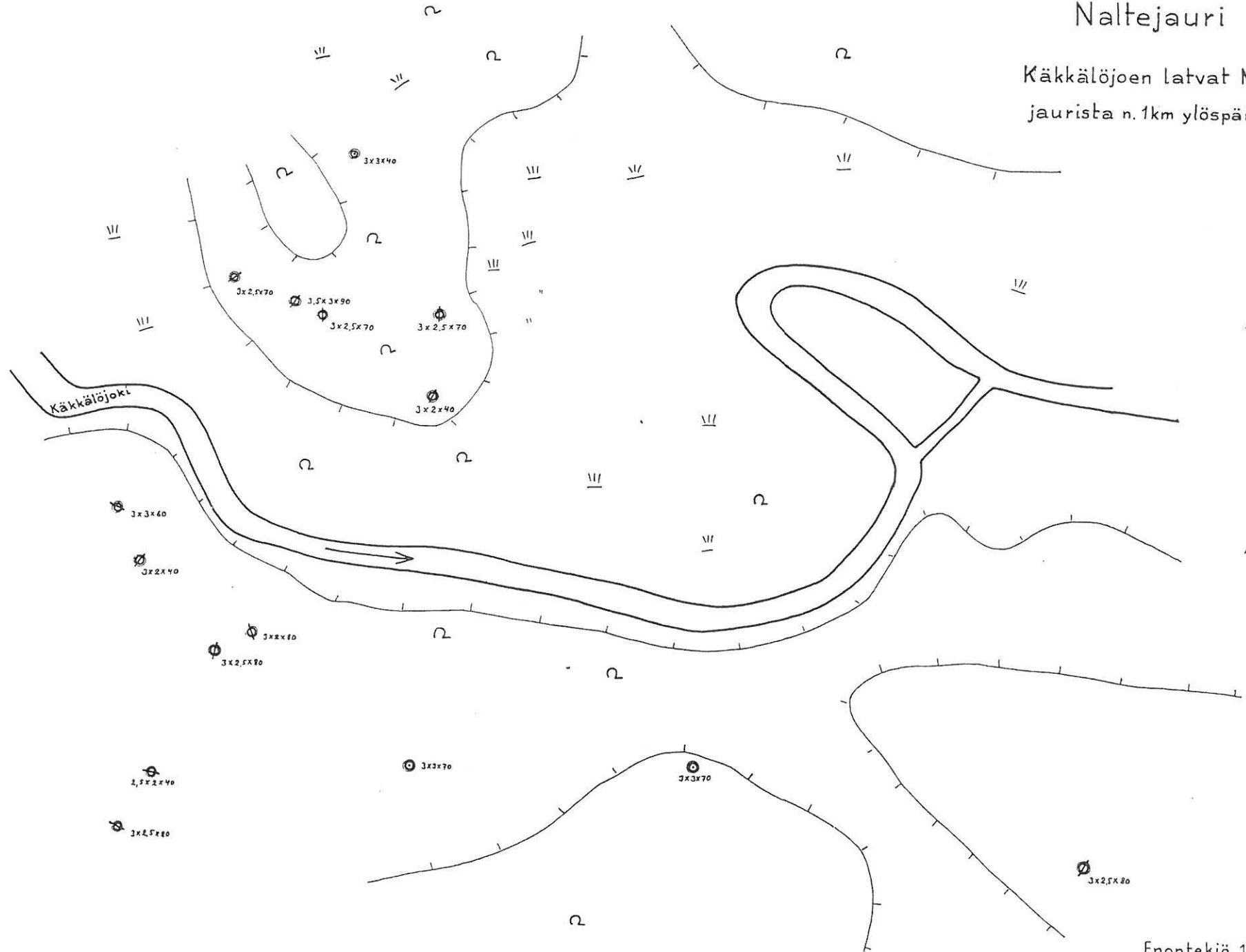
Naltejauri

Kotakylä Käkkälöjen latvoilla
Naltejaurista n.1km ylöspäin.

Naltejauri

Käkkälöjoen latvat Nalte-
jaurista n. 1km ylöspäin

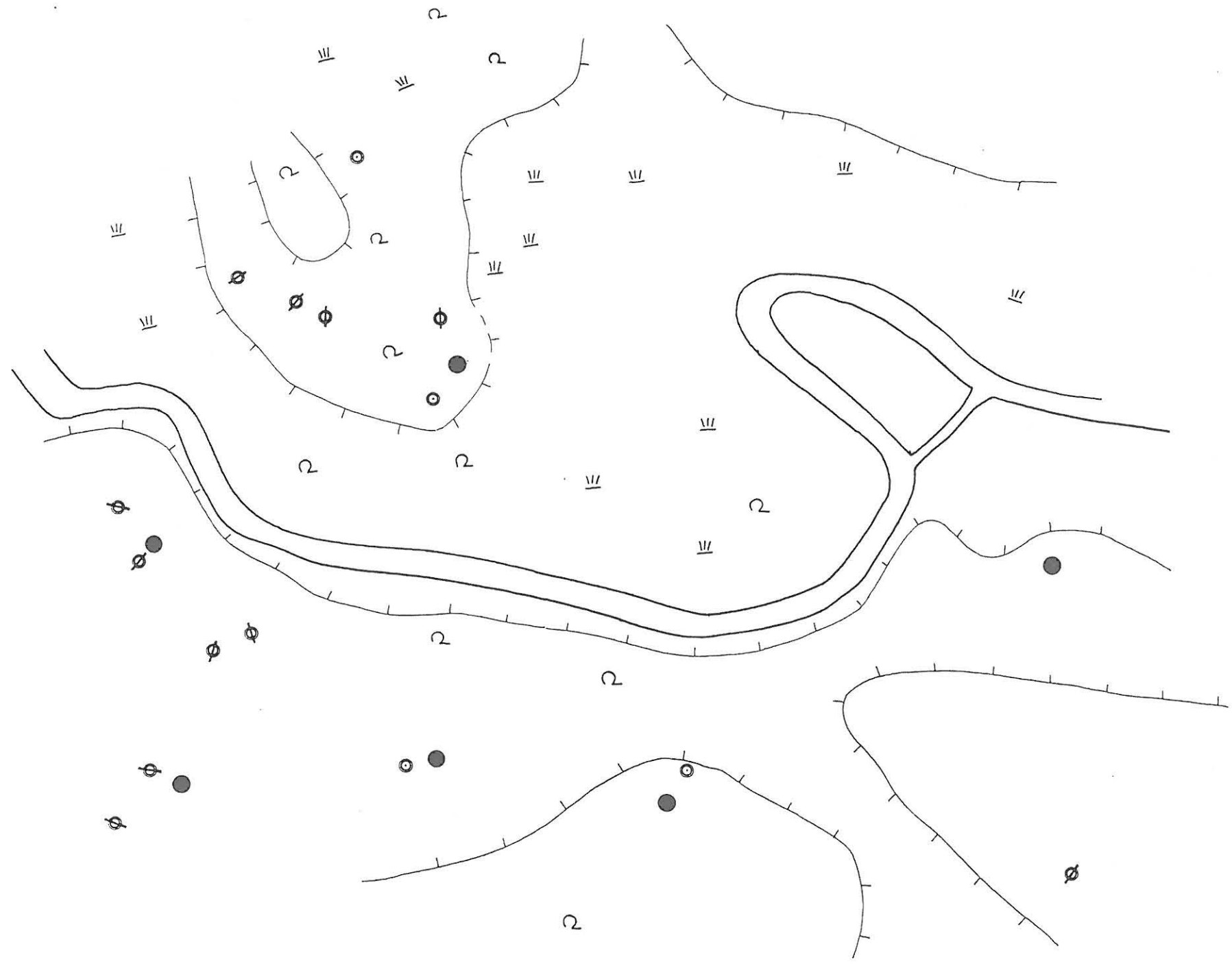

1:1000

Enontekiö 15 kuoppaa.

4.8.-56.

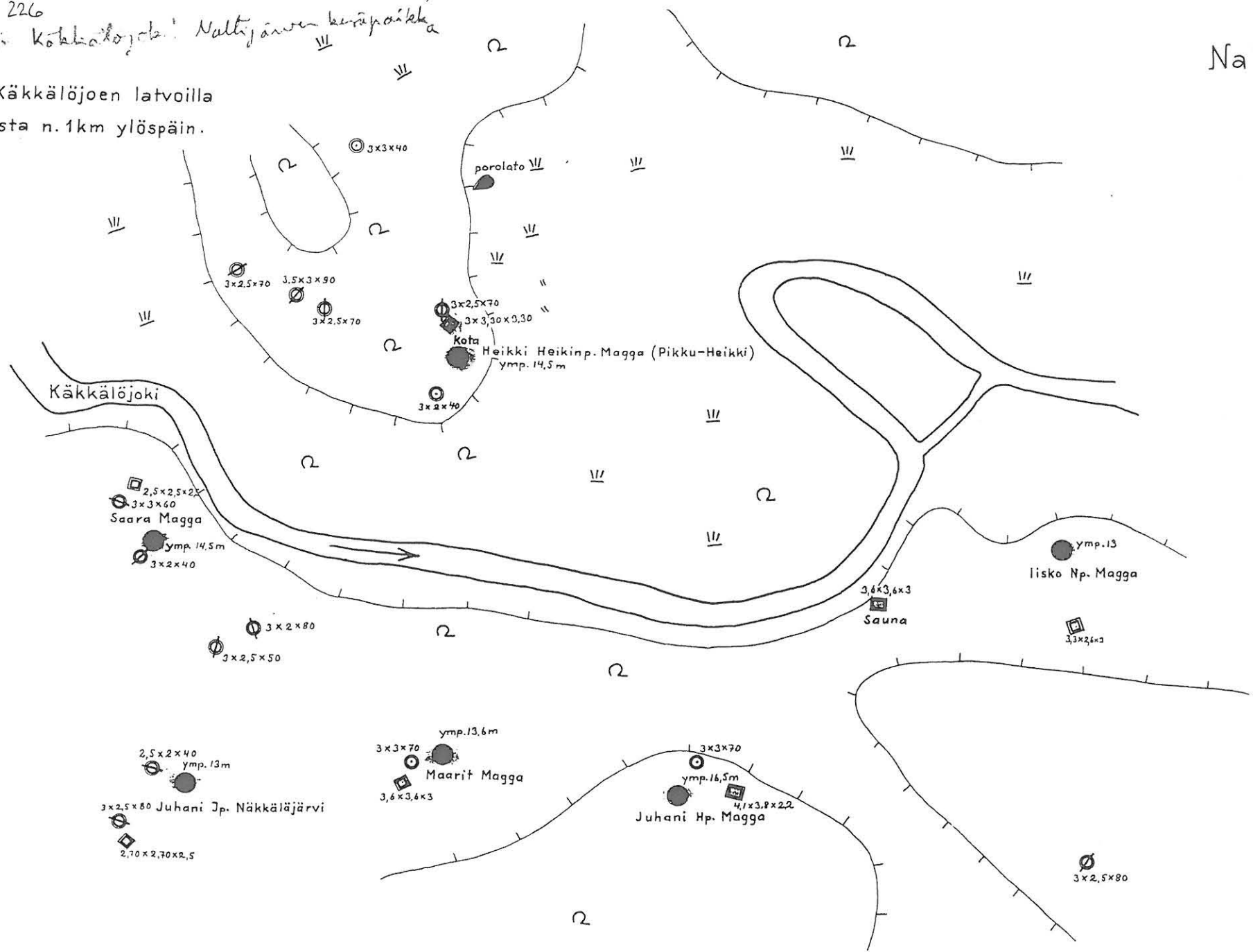
SV 51
5379:68

Enontekiön Käkälöjoki Naltejärven keuhkopöytä

Kotakylä Käkälöjoen latvoilla
Naltejaurista n. 1km ylöspäin.

Naltejauri

1:1000

Enontekiö
15 kuoppaa +
6 kotaa aittoine

ENONTEKIO

27

26

25

24

68° 10'

480

Nak + 54°

481

N + 7°

482

231° 08' KAAKUSJÄRVI

23° 35' -25m 40' Nak = + 53°

372

484

Nak = + 6°

Näkkälään N 485

7 622

7 621

7 620

500 93000

106 1 17

x 7621 89 7621 17

y 484 64 484 17

z 380-382,5 372,4-380

225 ylempi Raaskattiäjä NW

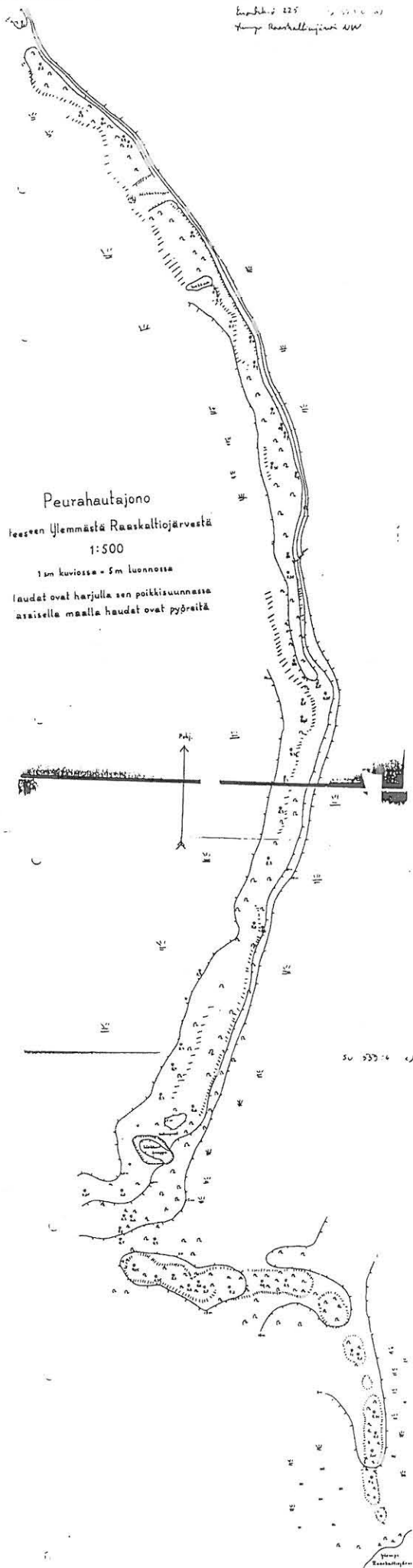
395 87

Kaamusvaara

Kaamusjärvi

Raaskattiäjä

Raskaldjärvi

Peurahautajono

luseen ylemmästä Raaskalliojärvestä
1:500

1 cm kuviassa = 5 m luonnossa

haudat ovat harjulla sen poikkisuunnassa
asisella maalla haudat ovat pyöreitä

SC 537:4

Su 539:5

hät	it
X 7612 97	7612 98
Y 481 44	481 64
Z n. 370	n. 370

223 Näkkälävaara N

Su 539:7

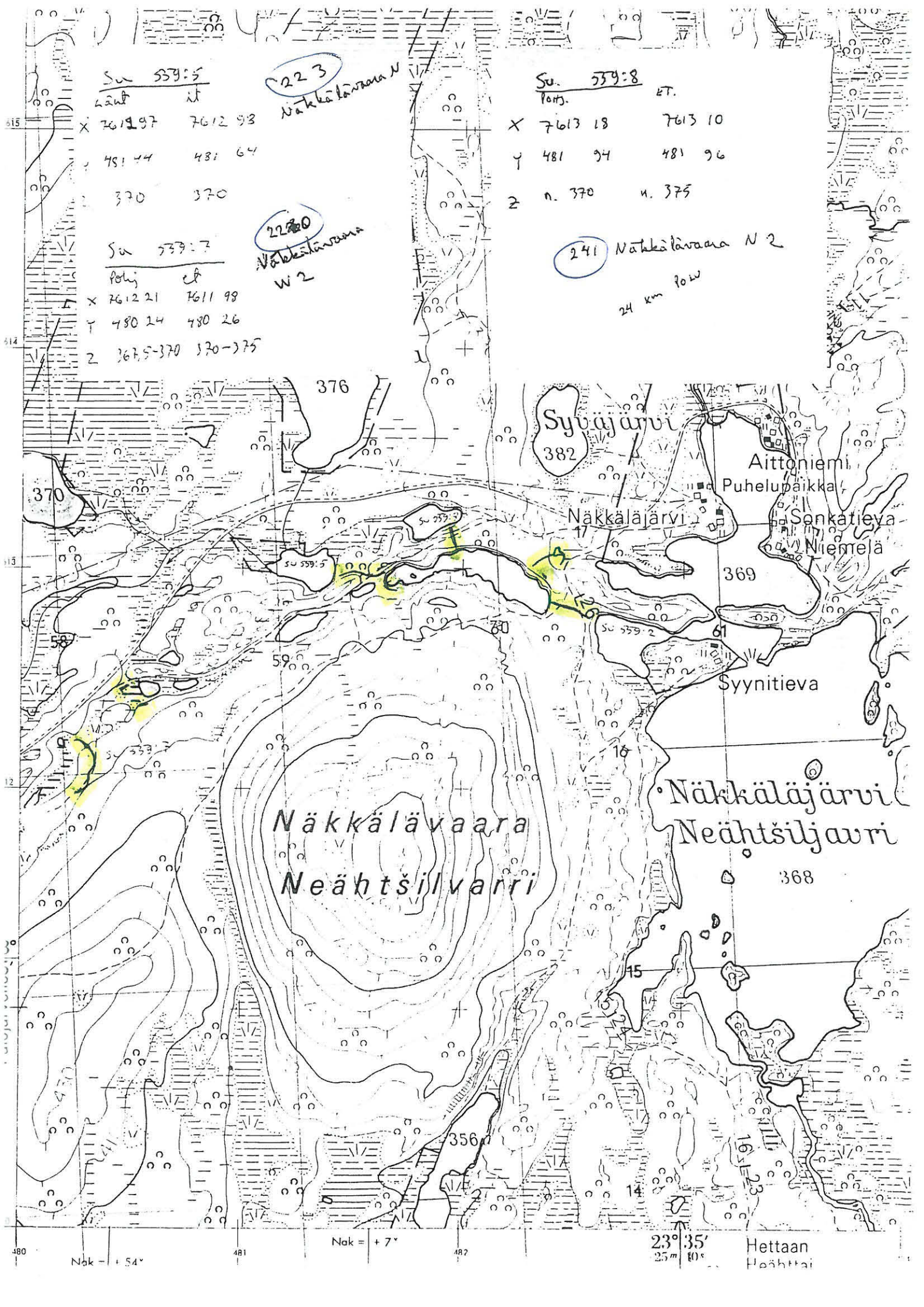
Pohj	et
X 7612 21	7611 98
Y 480 24	480 26
Z 367,5-370	370-375

2280 Näkkälävaara W 2

Su 539:8

Pohj.	et.
X 7613 18	7613 10
Y 481 94	481 96
Z n. 370	n. 375

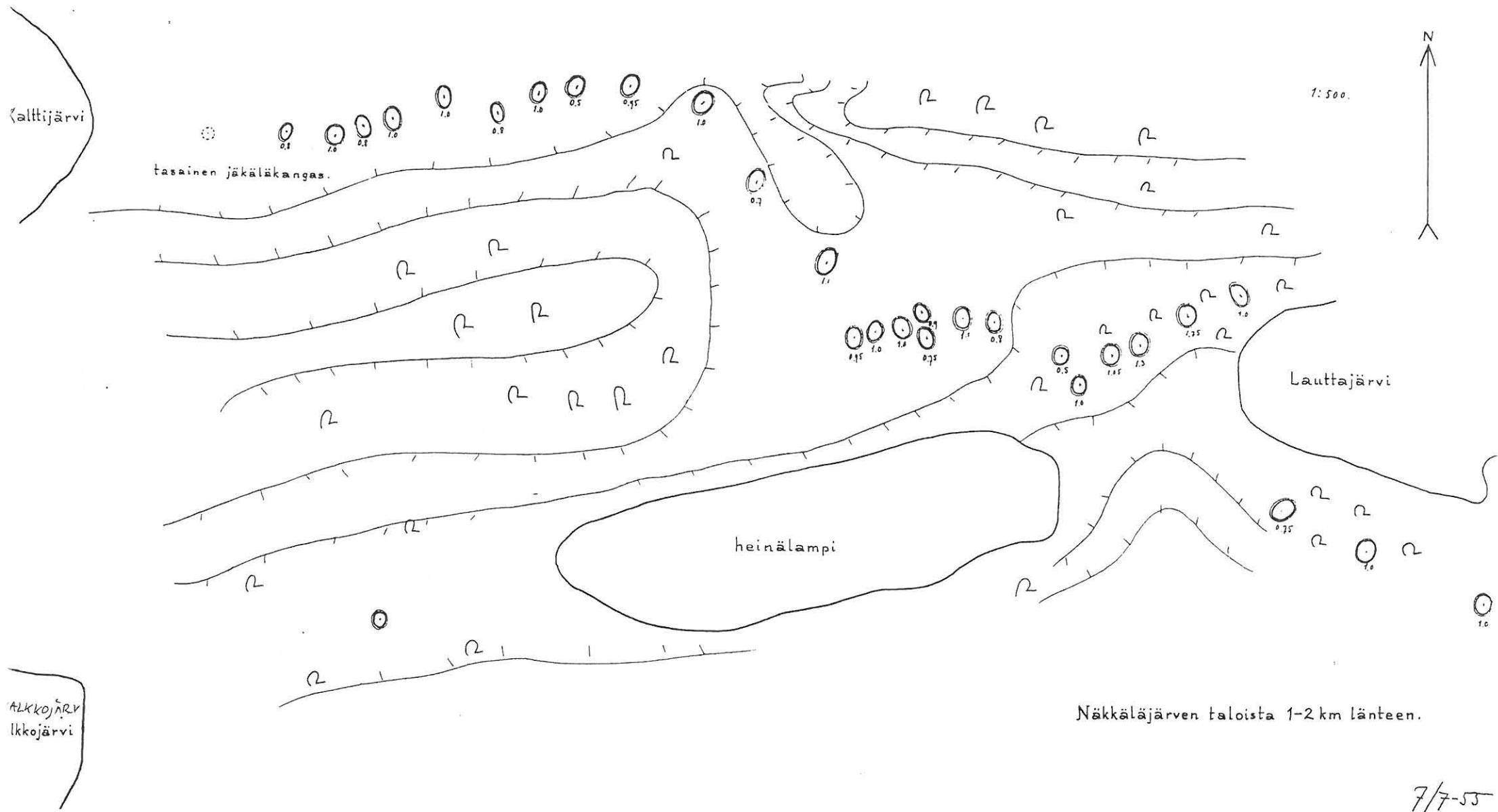
241 Näkkälävaara N 2
24 km poh

Nak = + 7'

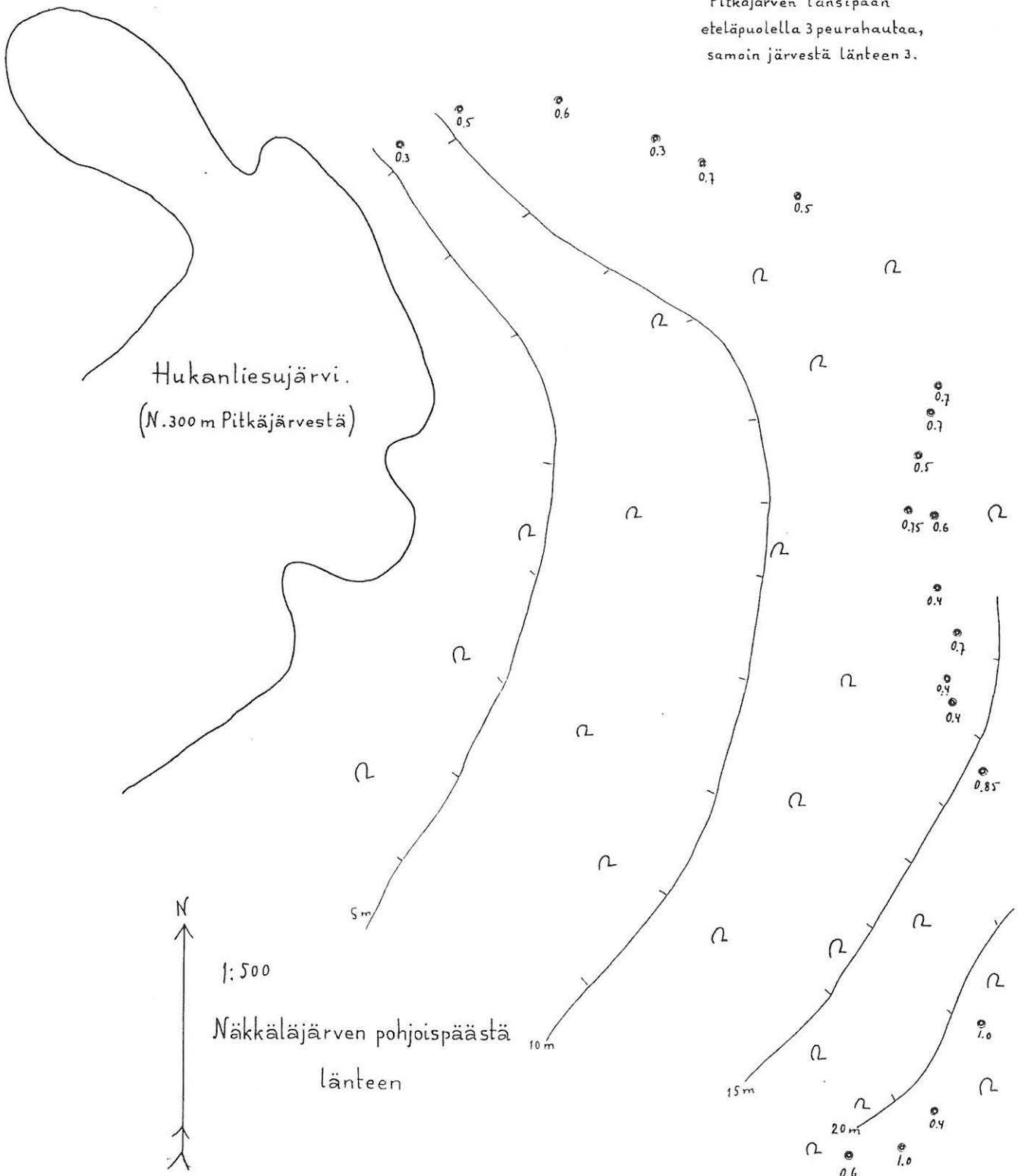
23° 35' 25" 10"

Hetaan Hoähttai

7/7-55

Pitkäjärven länsipään
eteläpuolella 3 peurahautaa,
samoin järvestä länteen 3.

Hukanliesujärvi.
(N. 300 m Pitkäjärvestä)

1:500

Näkkäläjärven pohjoispäästä
länteen

5m

10m

15m

20m

0.3

0.5

0.6

0.3

0.7

0.5

0.7

0.7

0.5

0.15

0.6

0.4

0.7

0.4

0.4

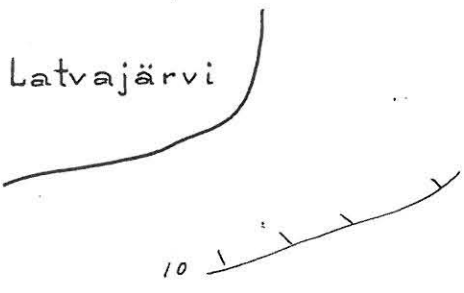
0.85

1.0

0.4

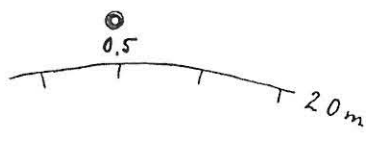
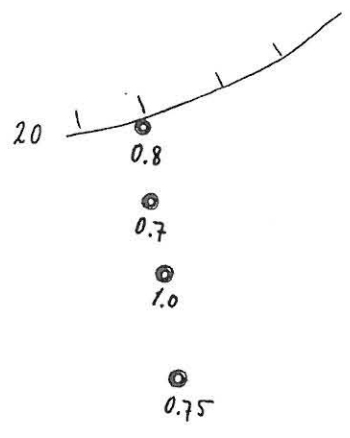
0.6

1.0

Näkkäläjärven pohjoispäästä länteen.
Noin 420 m länteen Jyppyrälanton
ja Lauttajärven välisestä jonosta.

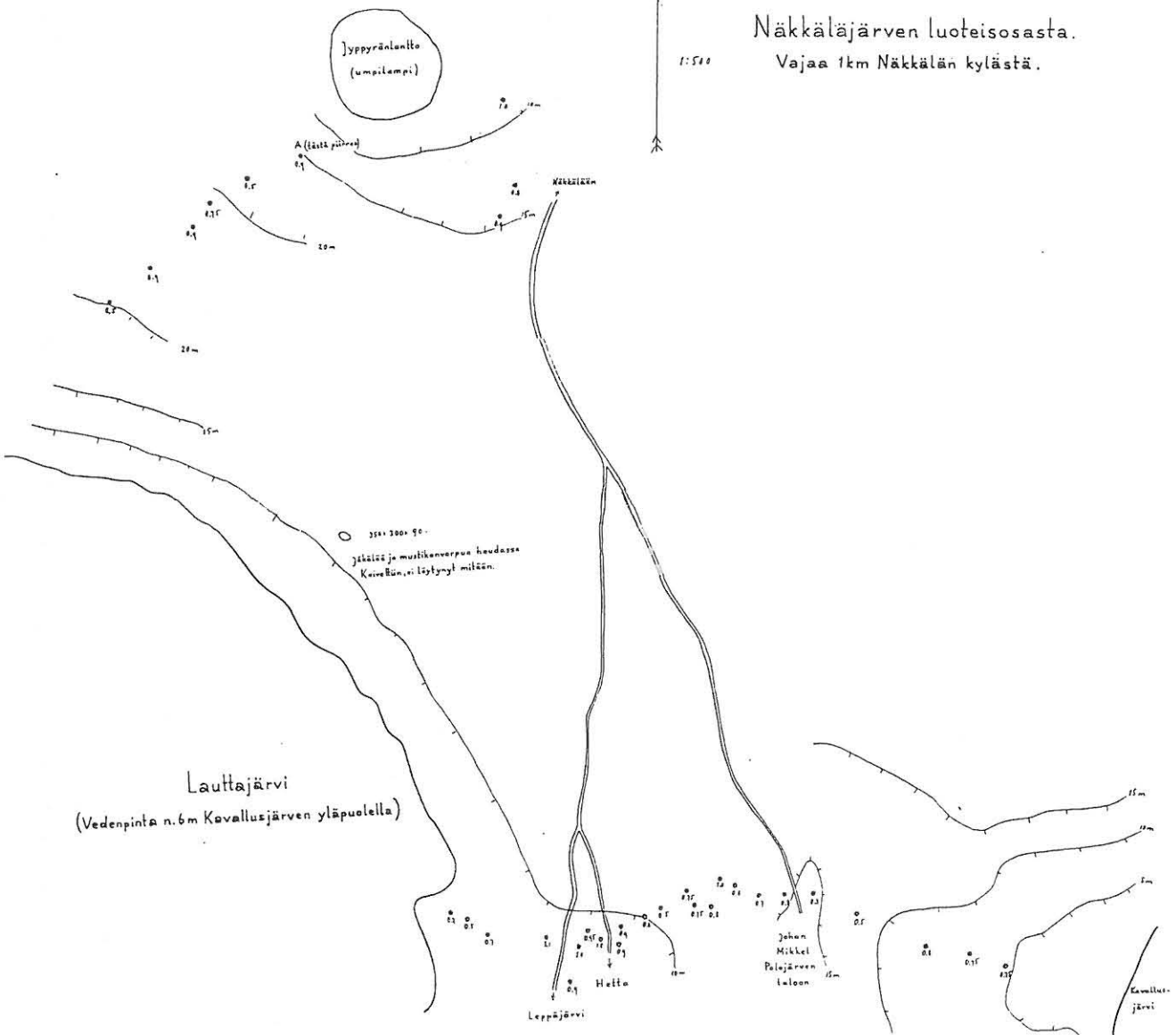
1:500

Lauttajärvi

Näkkäläjärven luoteisosasta. Vajaa 1km Näkkälän kylästä.

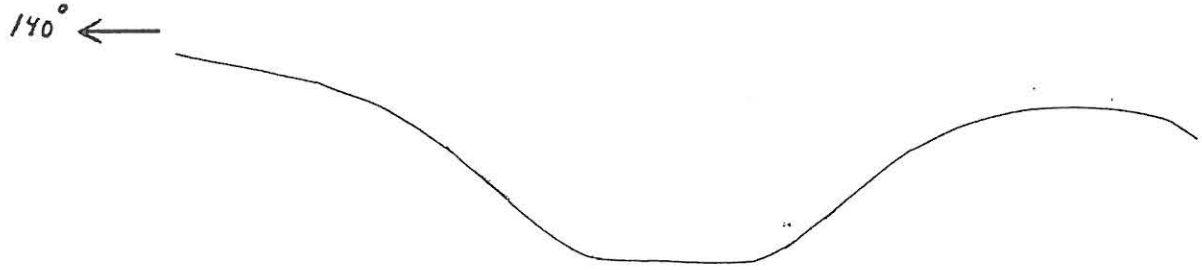
1:500

Peurahauta A.

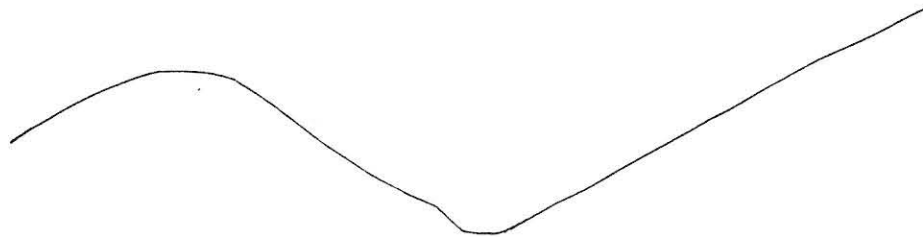
Pituusleikkaus suunnassa 140°

1:50

Poikkileikkaus suunnassa 50°

50° ←

hiekkaa

~~~~~

mustaa multaa ja puunjuuria

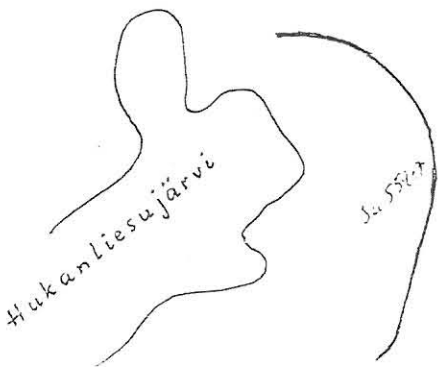
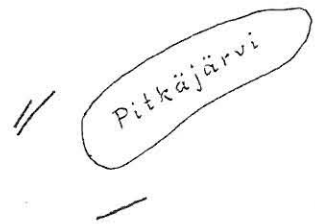
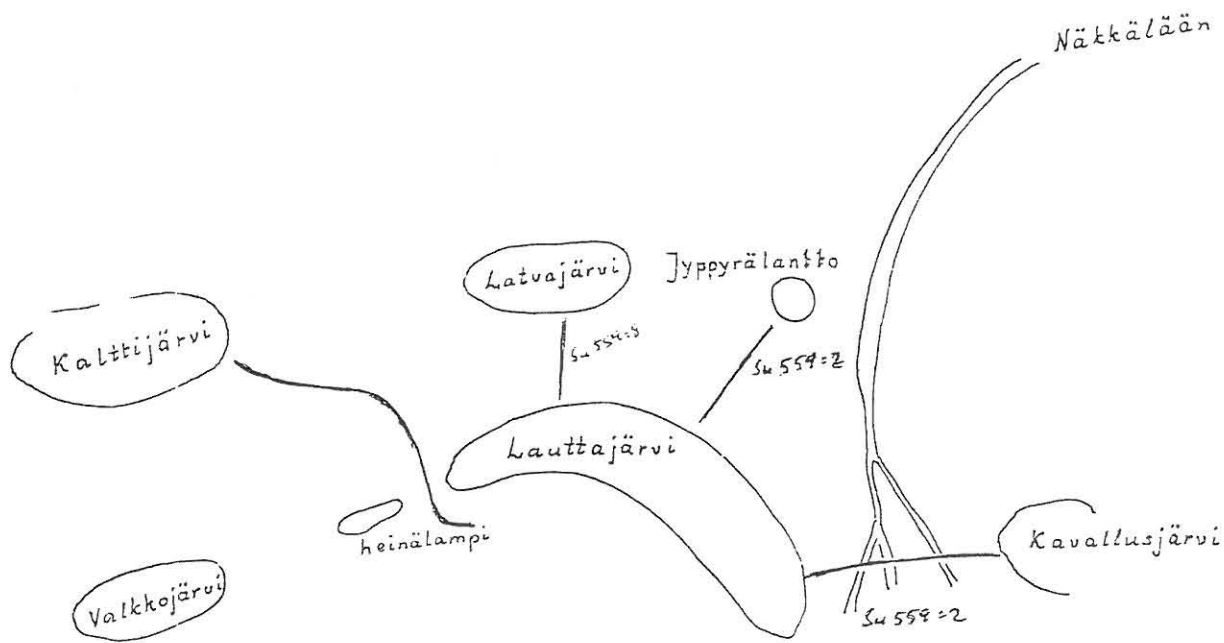
hiekkaa

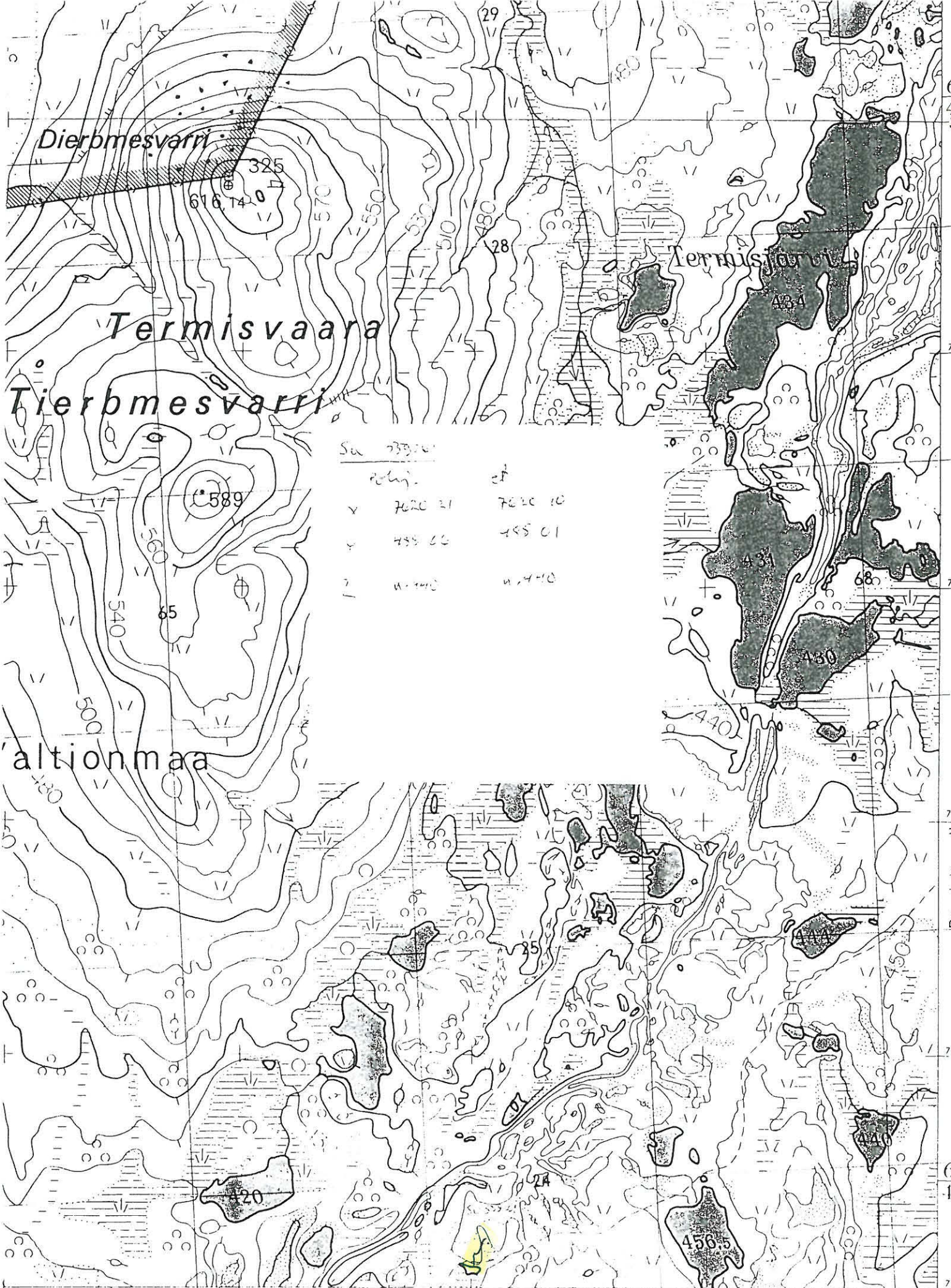

} Savea.

_____ kaivettiin tähän saakka.

Näkkäläjärven peurahaudat

Su	23320	
v	7020 21	7020 10
v	455 00	455 01
v	4440	4440

lampi

⊗ 3 x 2,5 x 90
⊗ 3 x 2,5 x 90

⊗
⊗ 3 x 2 x 60

10m

⊗ 3 x 2 x 80

⊗ 3,5 x 2,5 x 80

⊗ 3 x 3 x 40

⊗ 4 x 3,5 x 110

⊗ 3 x 2,5 x 80

⊗ 1,5 x 1 x 40

⊗ 4 x 3 x 110

⊗ 3,5 x 3 x 100

⊗ 3,5 x 3 x 110

⊗ 3 x 2,5 x 90

⊗ 3 x 2 x 70

⊗ 3,5 x 3,5 x 110

⊗ 3,5 x 3 x 100

⊗ 3,5 x 3 x 120

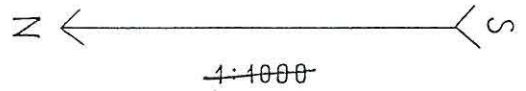
⊗ 3 x 2,5 x 90

⊗ 3,5 x 3 x 100

hietikkoa

kivikkoa

Jono Jerstivaaran pohjoispuolella
Näkkälän ja Pöyrisjärven polun varrella.

120
VAARANVÄLI 2

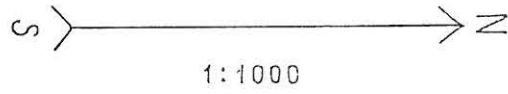
20 kpl.

Enontekiö

7.8-56

O. NÄKKÄLÄN PÖYRISJÄRVI

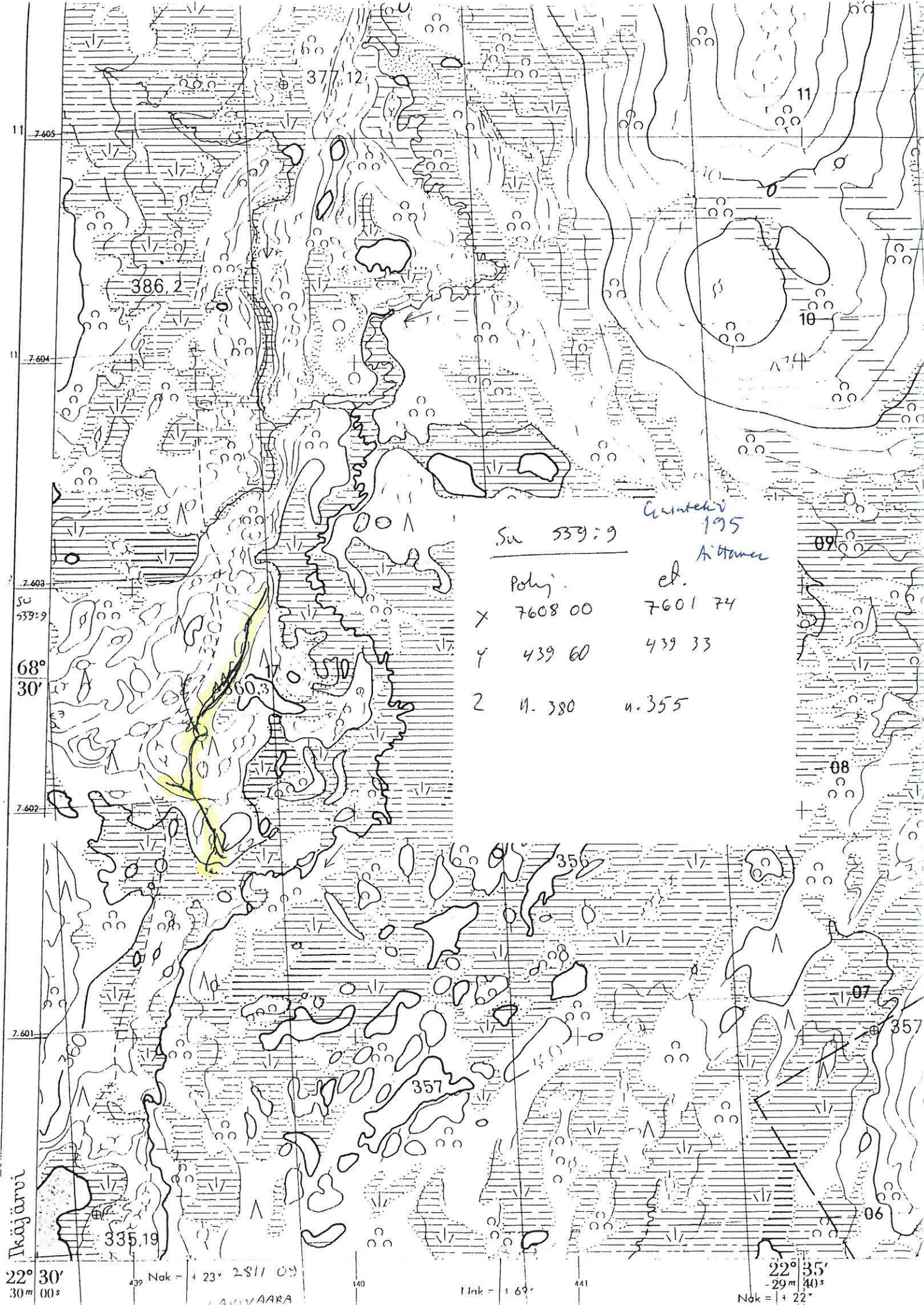
Su 559:6) Enontekiö 224 Pöyrisjärven polku, koaraväli: 4

Jono Jerstivaaran luoteispuolella
Näkkälän ja Pöyrisjärven polun varrella

23 kpl.
Enontekiö
7.8-56

Su 539:9
 Pohj.
 X 7608 00
 Y 439 60
 Z 4.380

Gunteliv
 195
 et.
 A. Hämäl
 7601 74
 439 33
 4.355

7.405
 7.604
 7.602
 7.602
 7.601

22° 30'
 30m 00s

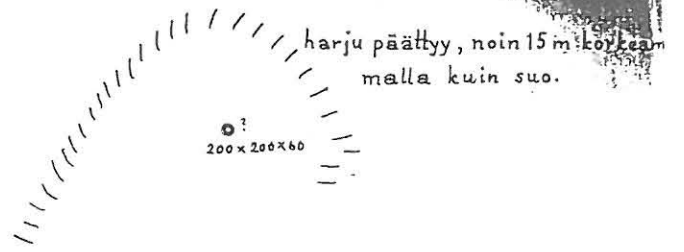
439 Nak - + 23° 28' 09"

1 Ink - 1 69

22° 35'
 -29m 40s
 Nak = + 22°

KAVIVAARA

②

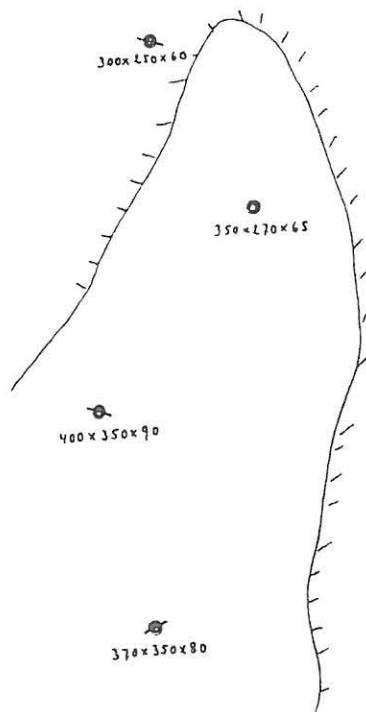
400 x 350 x 90

350 x 300 x 70

300 x 250 x 70

400 x 350 x 70

300 x 250 x 60

b

370 x 350 x 80

350 x 300 x 70

370 x 330 x 70

350 x 300 x 70

350 x 300 x 60

400 x 370 x 80

tasainen jäkäläkangas

350 x 300 x 75

400 x 350 x 90

420 x 370 x 100

350 x 300 x 90

350 x 300 x 90

350 x 300 x 80

350 x 300 x 90

380 x 330 x 90

köden
pulttiija

140

350 x 300 x 50

järvi

(C)

306x308x40

358x388x50

370x330x80

400x350x90

375x308x90

400x350x90

400x350x90

450x450x130

400x350x90

350x300x90

400x350x40

17

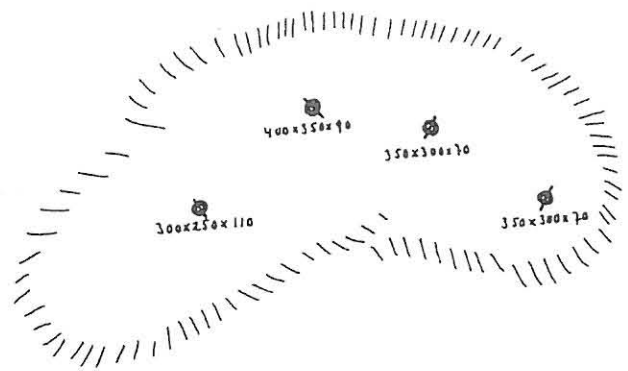
(d)

400 x 350 x 40

410 x 370 x 20

420 x 420 x 90

400 x 350 x 40

400 x 350 x 40

400 x 370 x 40

Koutokeino

tasainen
jäkäläkangas

300 x 300 x 40

420 x 380 x 100

420 x 390 x 90

400 x 380 x 40

Karesuvanto

e

400x350x90

400x350x40

400x370x90

Koutokeino

tasainen
jäkäläkangas

300x300x40

420x380x100

420x390x90

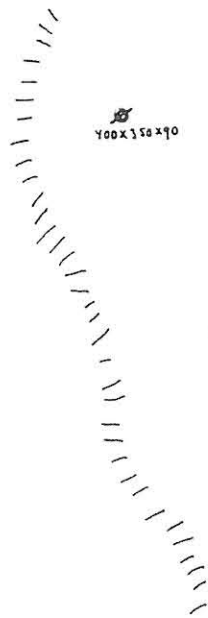
350x300x90

Karesuvanto

400x350x70

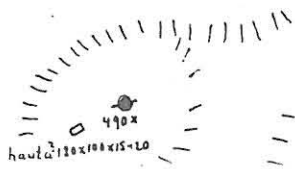
400x370x50

400x350x90

400x370x100

400x360x100

490x
haukka 110x100x15+20

1:500

Aittamaa
n.7km Karesuvannosta
Koutokeinon polun varre

1:500

Aittamaa

n.7km Karesuvannosta
Koutokeinon polun varrella

400x320x90

400x370x100

400x360x100

490x
hauta 380x100x15-20

470x370x120

450x400x100

320x290x70

340x300x15

360x270x10

400x320x100

350x290x80

270x230x70

Kostea
maa

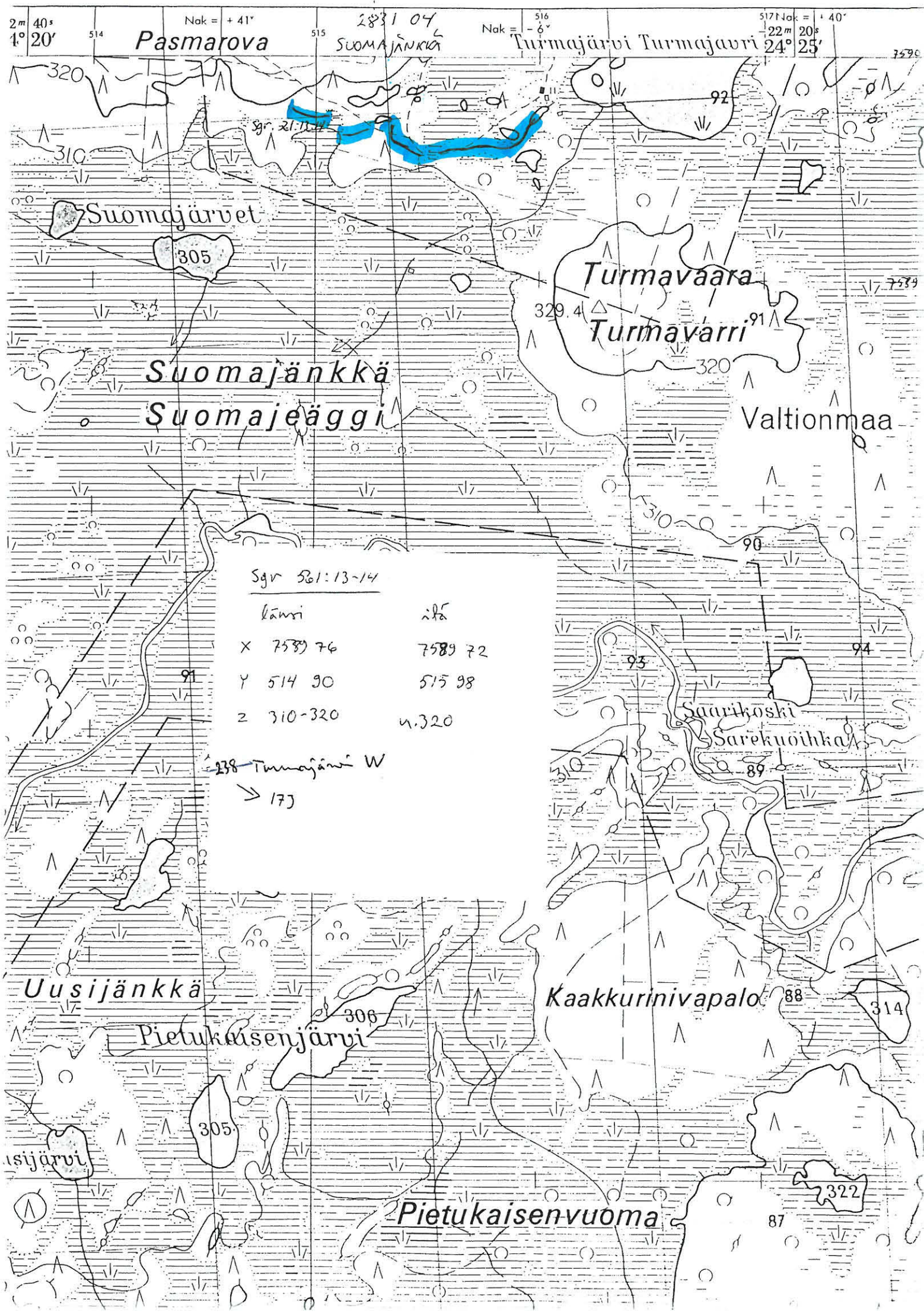
jokilaakso

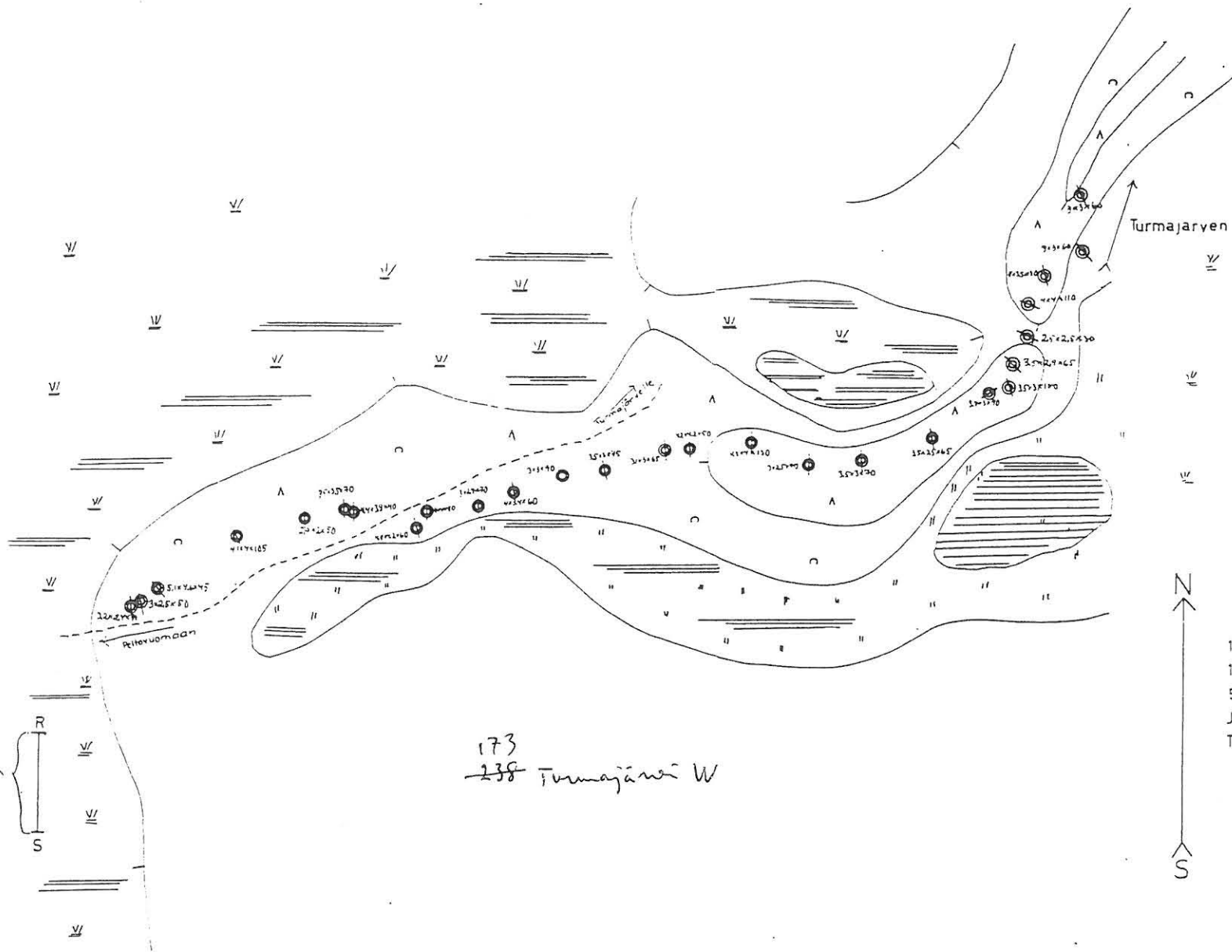
420x400x50

350x300x60

Pakka

12/7-55.

173
 238 Turmajärvi W

Turmajärven taloon n. 200m.

1:1000
 13.7. 1959
 58 kpl
 Jono sijaitsee Enontekiön
 Turmajärven länsipuolella.

40m

Valtionmaa

Keädgevarri

375

Sgr 521:5

X 7592 76
Y 527 24
Z u. 340

Enustetö
231 Vuorasvuopionmaa

ruopionrova

alo
am

Vuorasvuopionmaa

332.962

325.800

324.451

Suttijärvi
Suidejärvi

317.907

Ainuvärppanen

Seitalompolo
Seitaluobbal

317.9

Soukijärvi

Sougesjärvi

318.2

mi

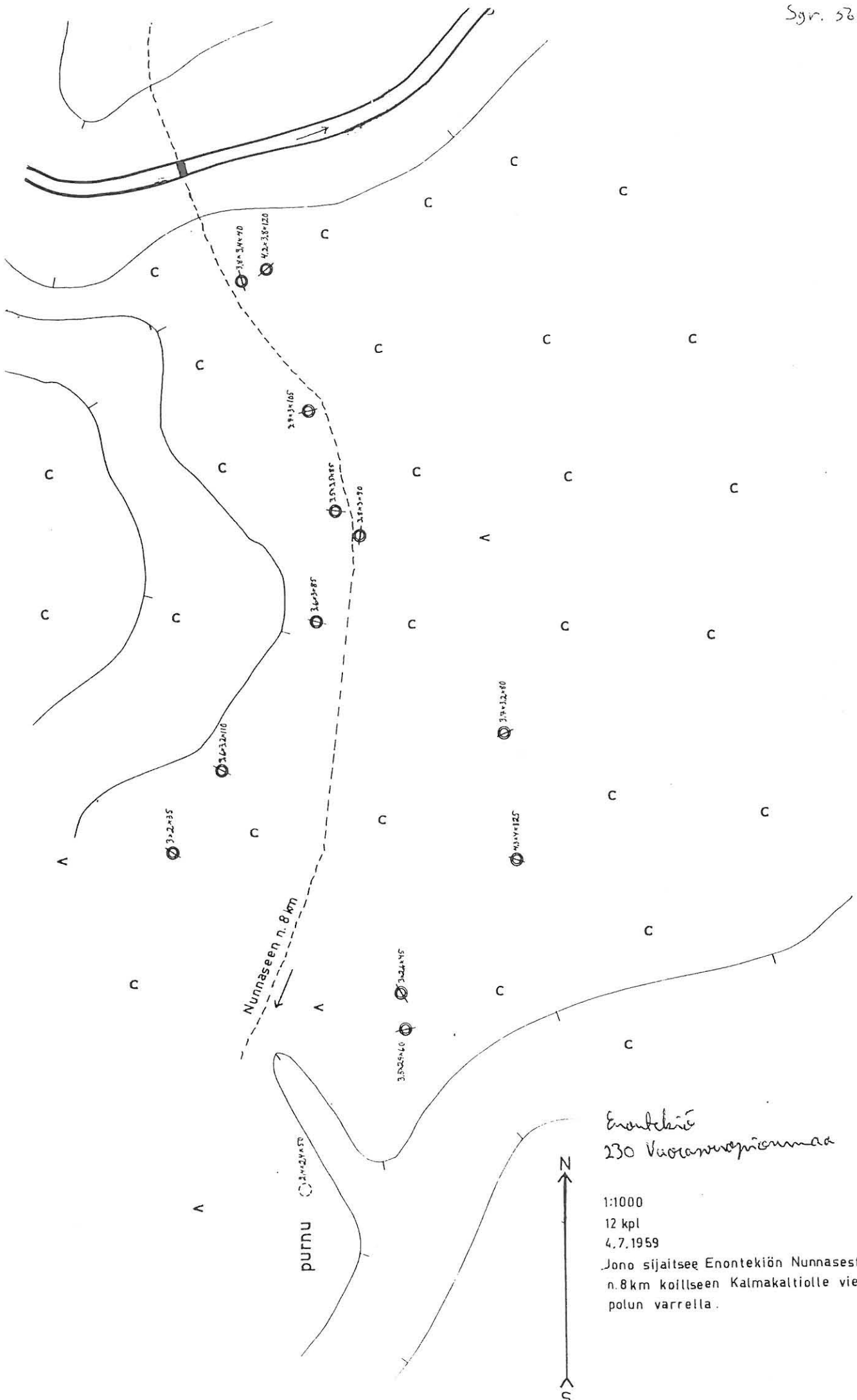
Nak = -10°

24° 40'
-21' 20"

2831 08
AJUNNANEN

Nak = -11°

350

Enontekiö
230 Vuorokautta

1:1000

12 kpl

4.7.1959

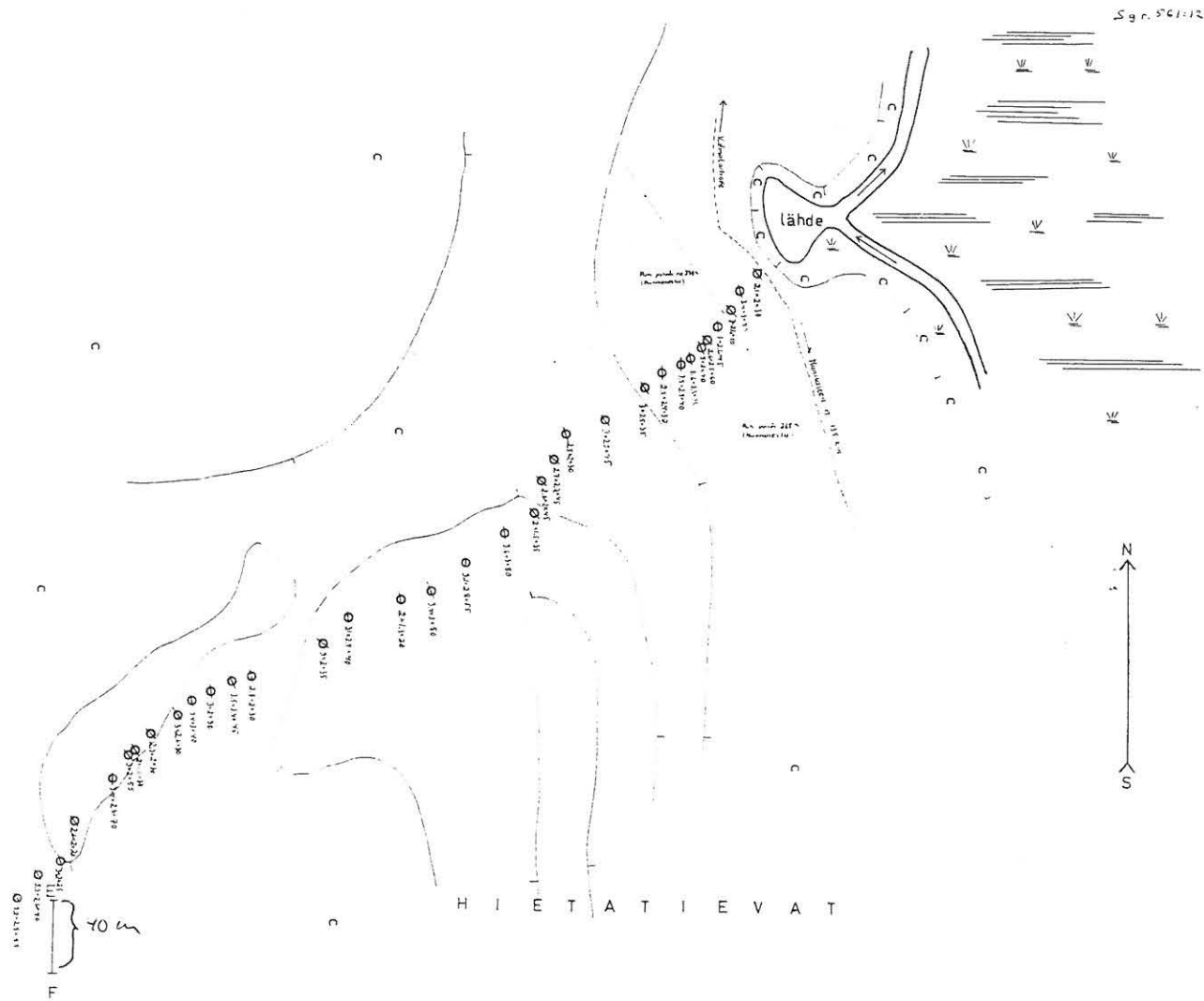
Jono sijaitsee Enontekiön Nunnasesta
n.8km koillseen Katmakalliolle vievän
polun varrella.

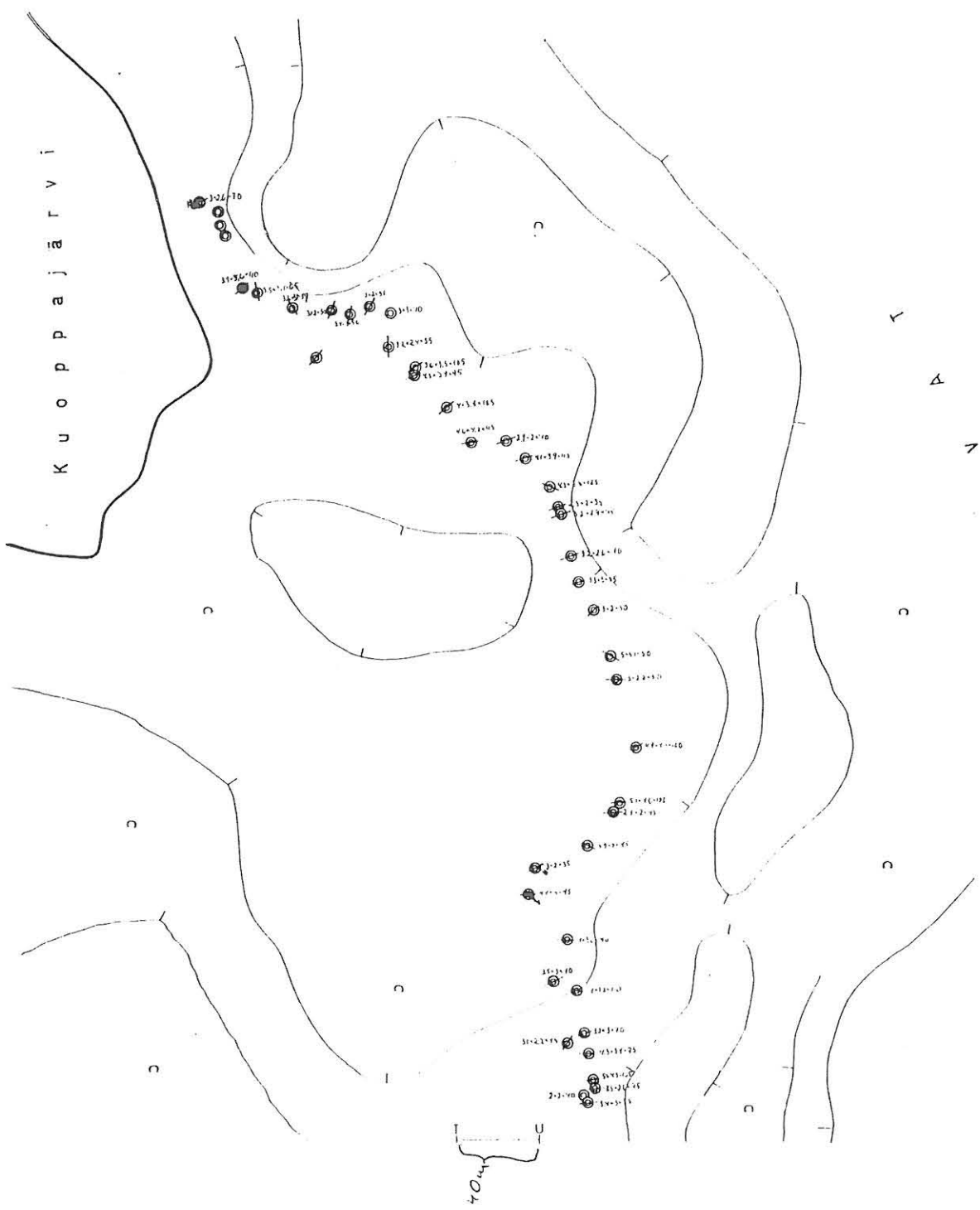

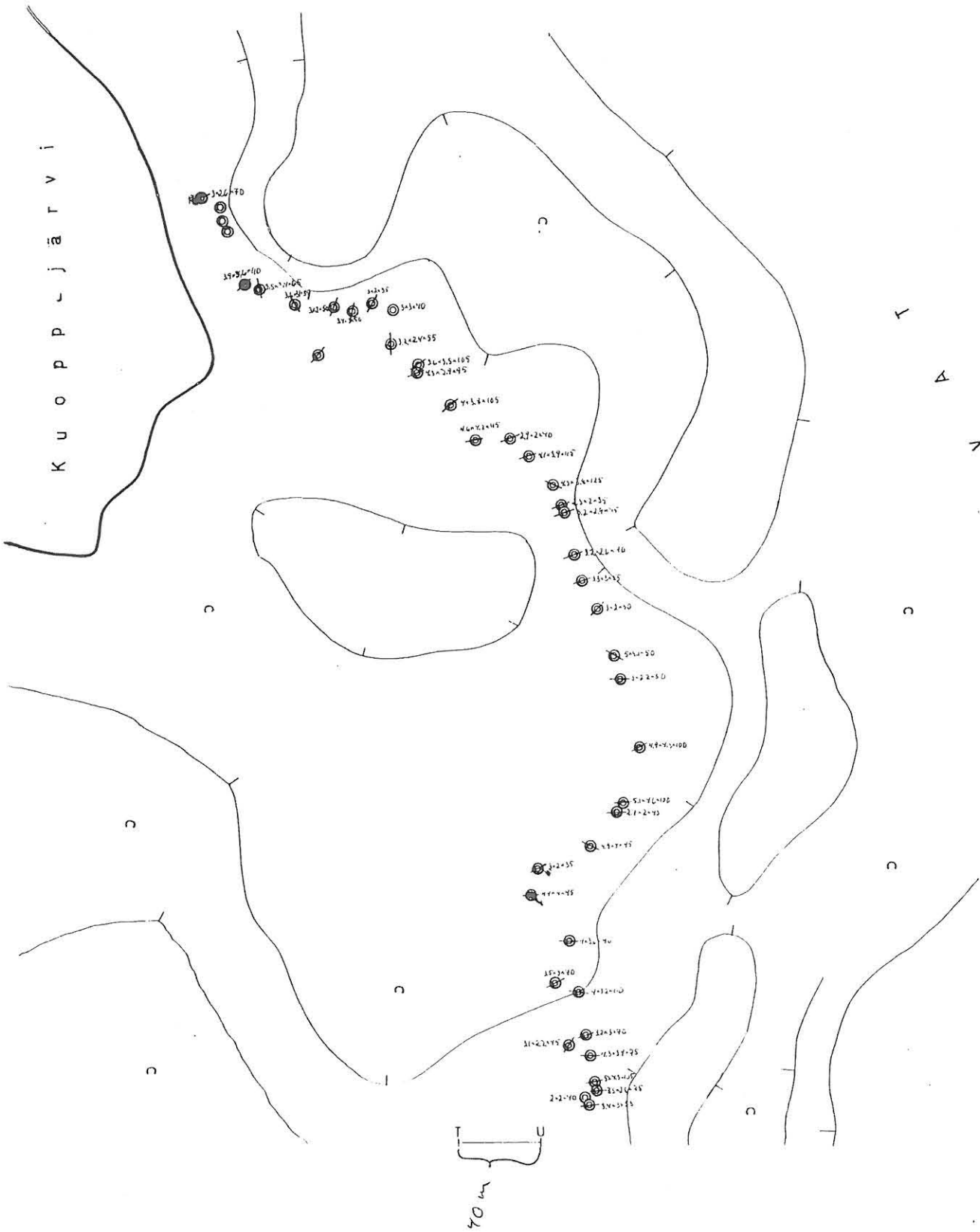
233 Hietajärvi E.

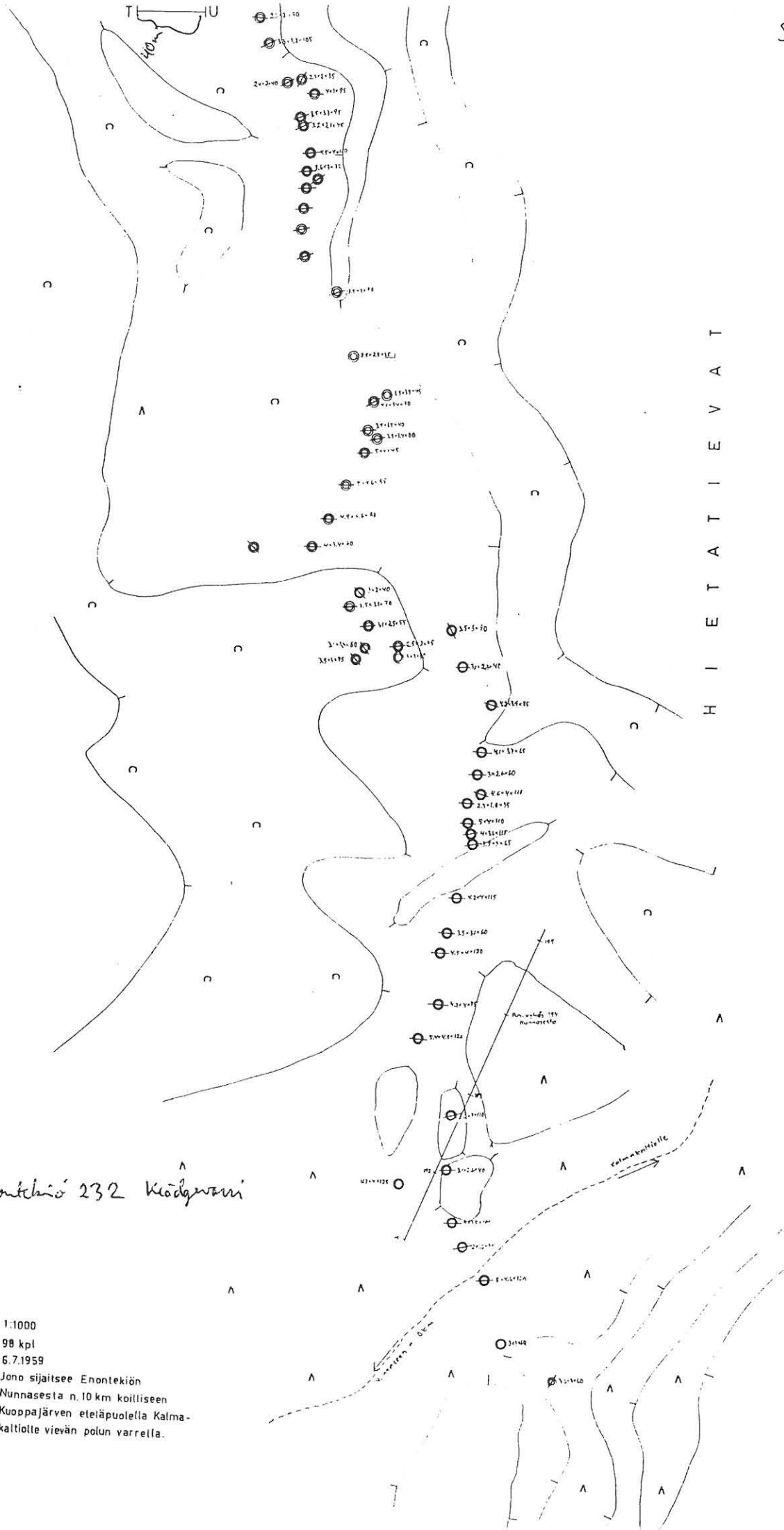

T
A
N
E

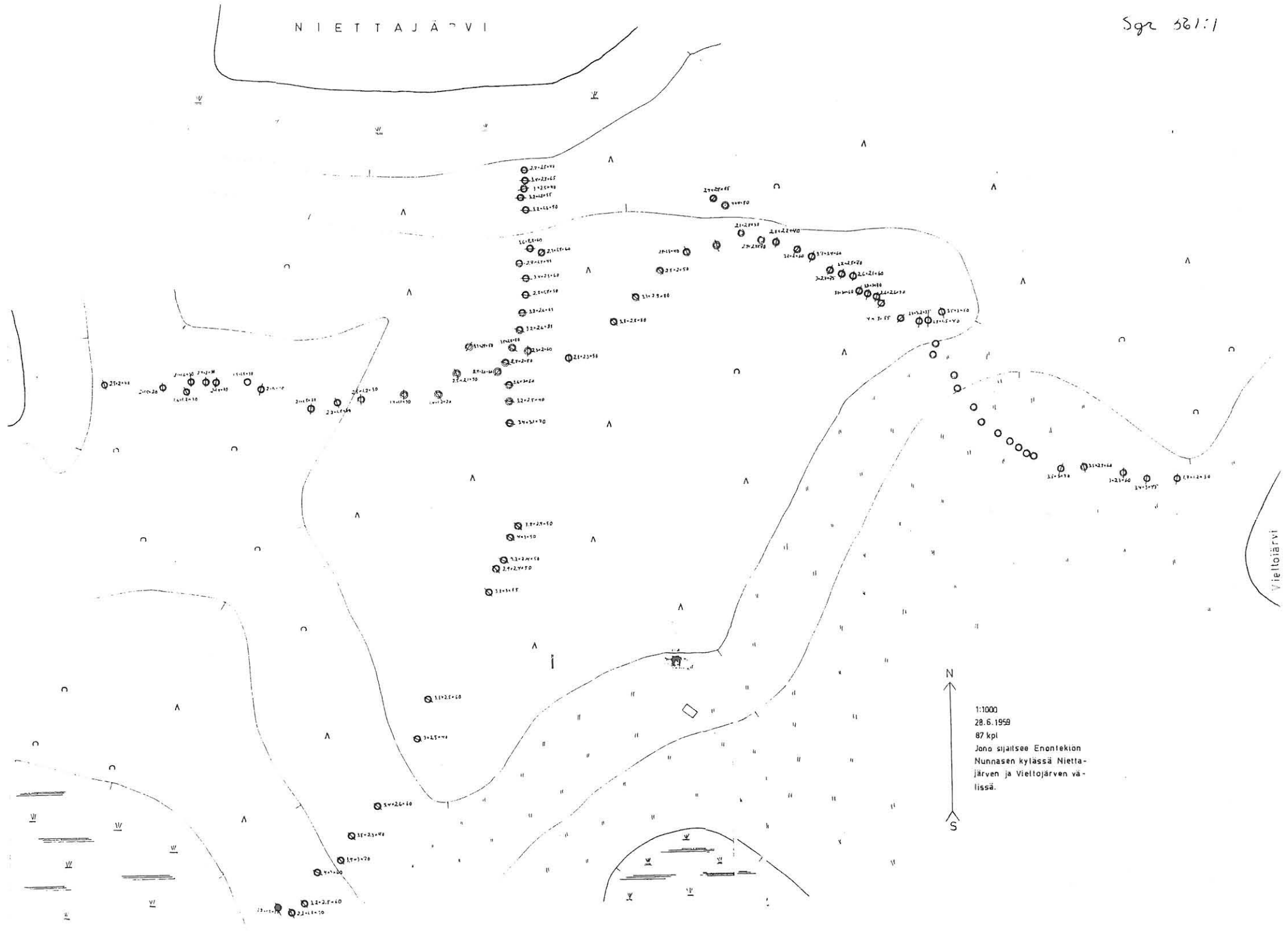

H I E T A T I E V A T

Enontekiö 232 Kuoppajärvi

1:1000
 98 kpl
 6.7.1959
 Jono sijaitsee Enontekiön
 Nunnasesta n. 10 km koilliseen
 Kuoppajärven eteläpuolella Kalma-
 kalliolle vievän polun varrella.

1:1000
 28.6.1958
 87 kpl
 Jono sijaitsee Enontekiön
 Nunnasen kylässä Nietta-
 järven ja Vieltojärven vä-
 lissä.

Vieltojärvi

Saukaraisenvaara
Savdnjarašvarri

Sgr 561:17 239 Pamarova Kainijarvi

	Dotij.	ek
X	7531 02	7530 62
Y	515 08	515 10
Z	320-325	330-340

Sgr 561:18 240 Pamarova W

	länni	ite
X	7530 24	7530 38
Y	513 82	514 00
Z	315-320	320-325

Lainiselkä
Lainnetsjelgi

Lainijärvi
Lainnejarvi

Kainijarvi

Pamarova

Turmaj
Turmaj

Nak = - 5° 24° 20' - 22m 40s

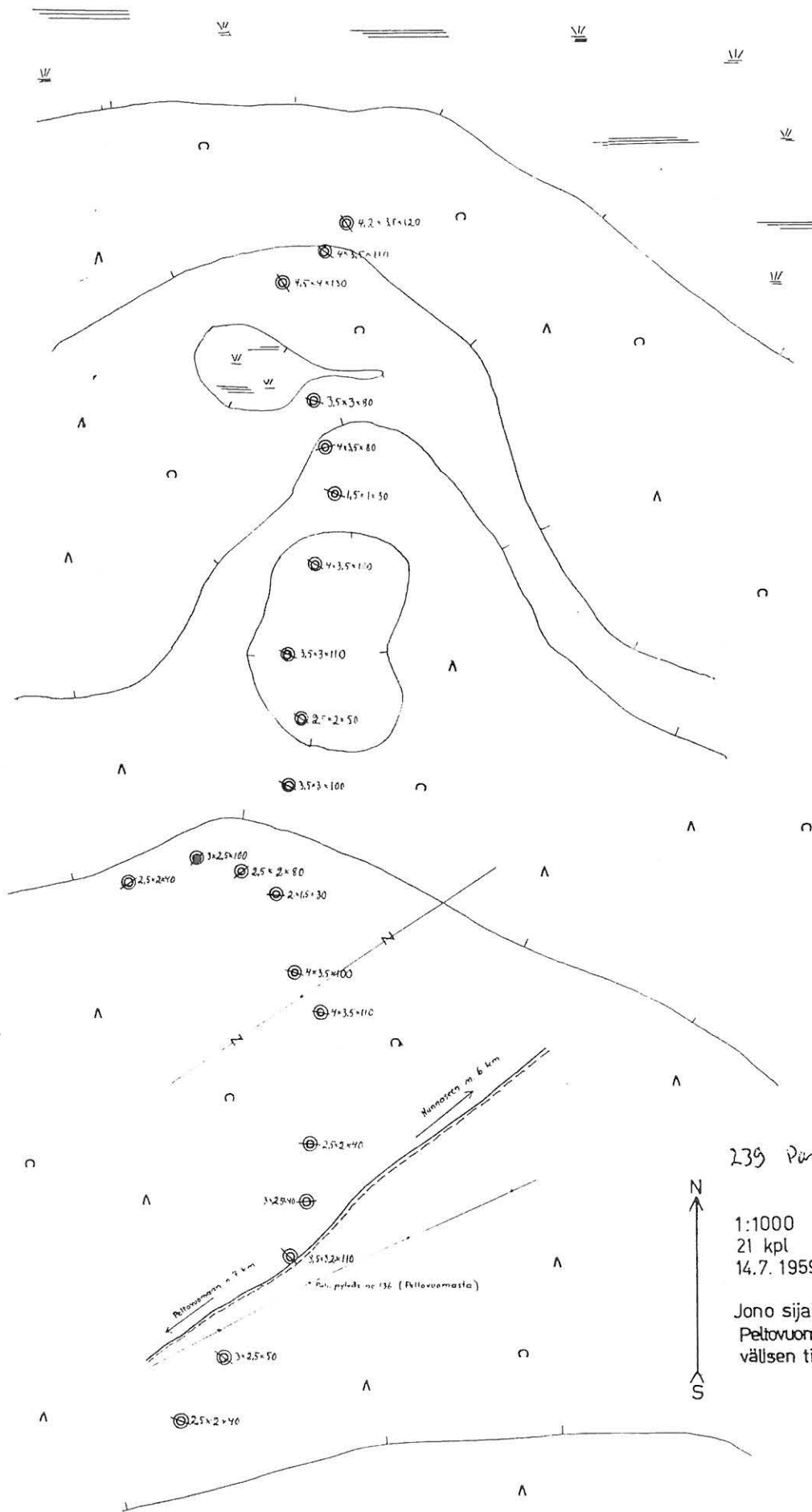
28 31 05 SAUKARAISENVAARA

Nak = - 6°

Nak = - 41°

516

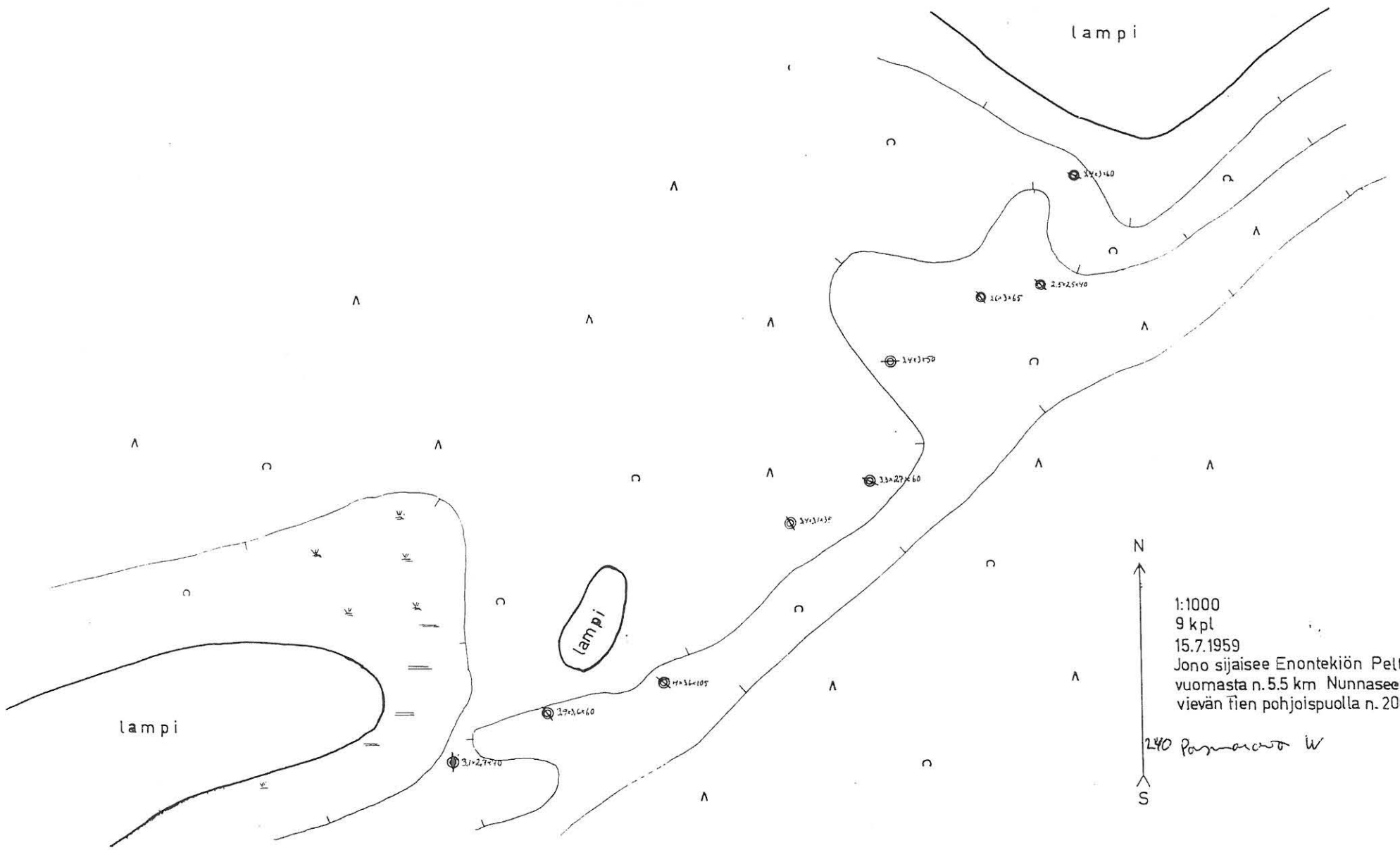

239 Pömmärova Kainijärvi E

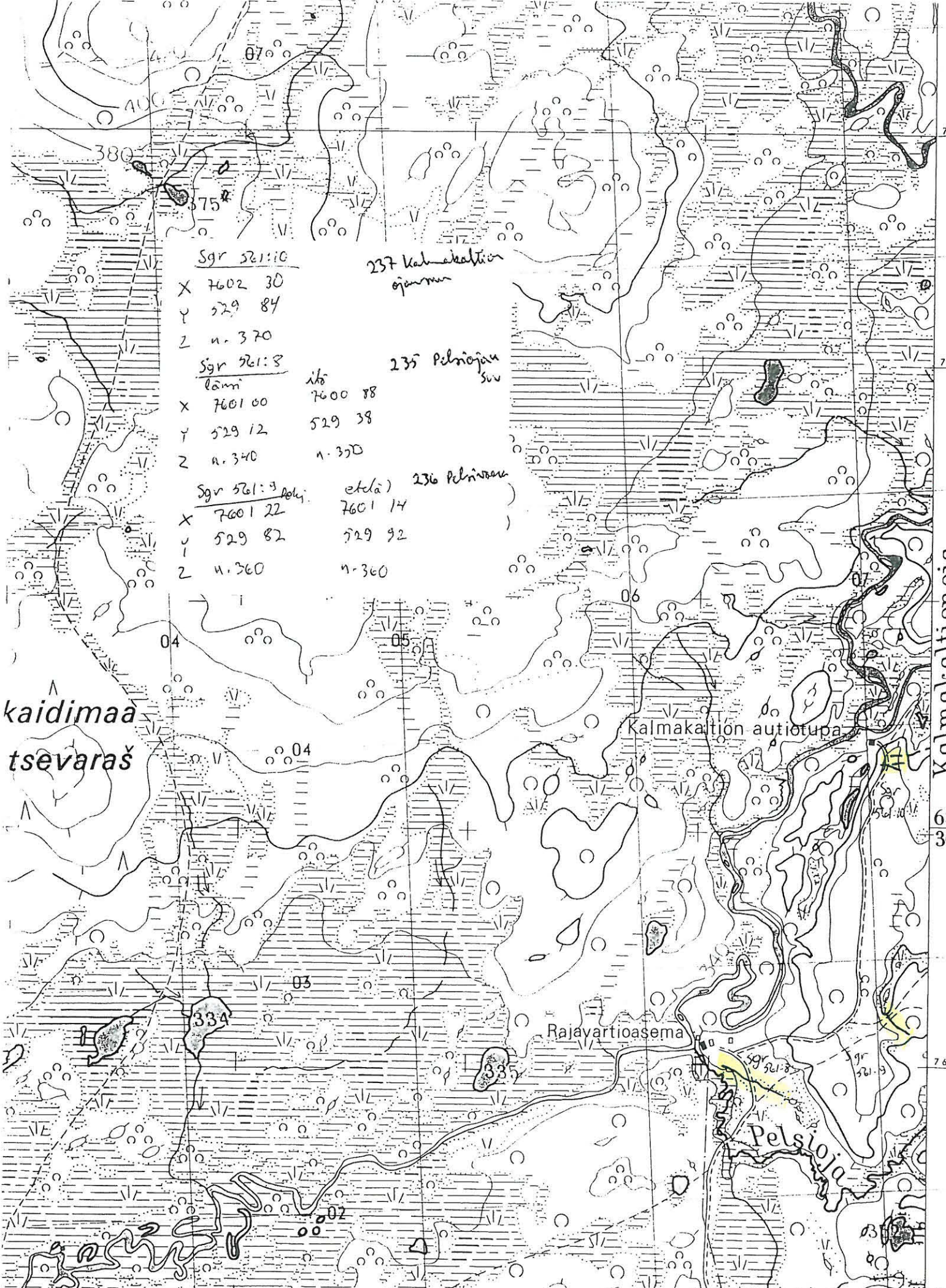
1:1000
21 kpl
14.7. 1959

Jono sijaitsee Enontekiön
Peltovuoman ja Nunnasen
välisen tien varrella.

1:1000
 9 kpl
 15.7.1959
 Jono sijaisee Enontekiön Pelto-
 vuomasta n. 5.5 km Nunnaseen
 vievän Tien pohjoispuolla n. 200 m.

240 Pasmacwa W

Sgr 521:10
 X 7602 30
 Y 529 84
 Z n. 370

237 Kalkaktion
 ojanmaa

Sgr 521:8
 lamm
 X 7601 00
 Y 529 12
 Z n. 340

235 Pelsiojan
 suu

Sgr 521:9
 X 7601 22
 Y 529 82
 Z n. 360

etelä) 236 Pelsiojan
 X 7601 14
 Y 529 92
 Z n. 360

kaidimaa
 tsevaraš

Kalkaktion autiotupa

Rajavartiopasema

Pelsioja

seen Kakkälöjoki

24° 40'
 -21 m 20 s

Nak - + 36°

2531 09
 KOKKISLÖÖMA

Nunnaseen
 Nak - - 11°

530

Kalkaktionioia

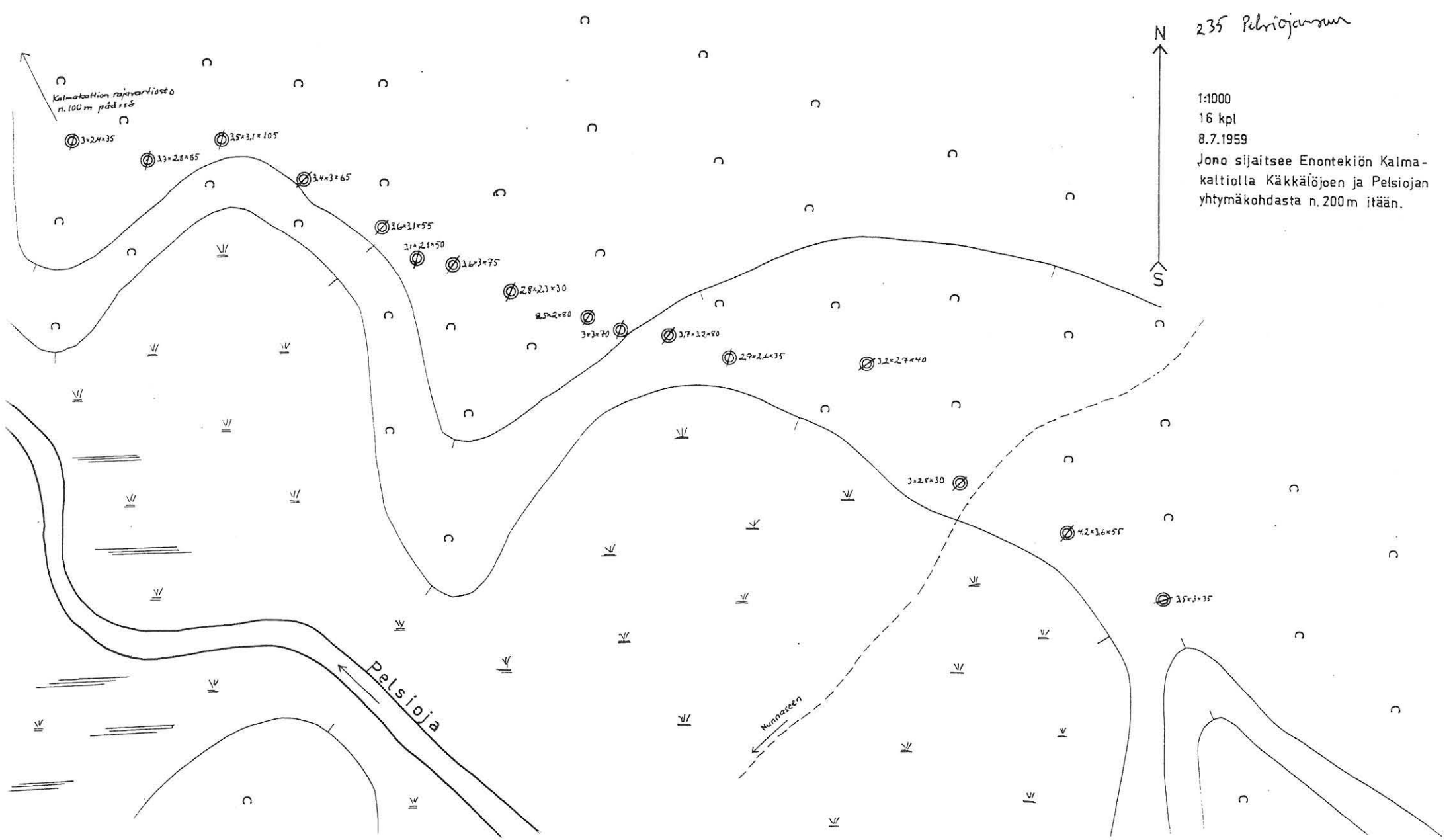
68
 30

7 601

7 600

7 6

7 6

Kalmakallion rajaverkko
n. 100 m päällä

235 Pelsiojansuun

1:1000
16 kpl
8.7.1959

Jono sijaitsee Enontekiön Kalma-
kalltiolla Kakkälöjoen ja Pelsiojan
yhtymäkohdasta n. 200 m itään.

Pelsioja

Kunnonlehti

236 Pelnivaara

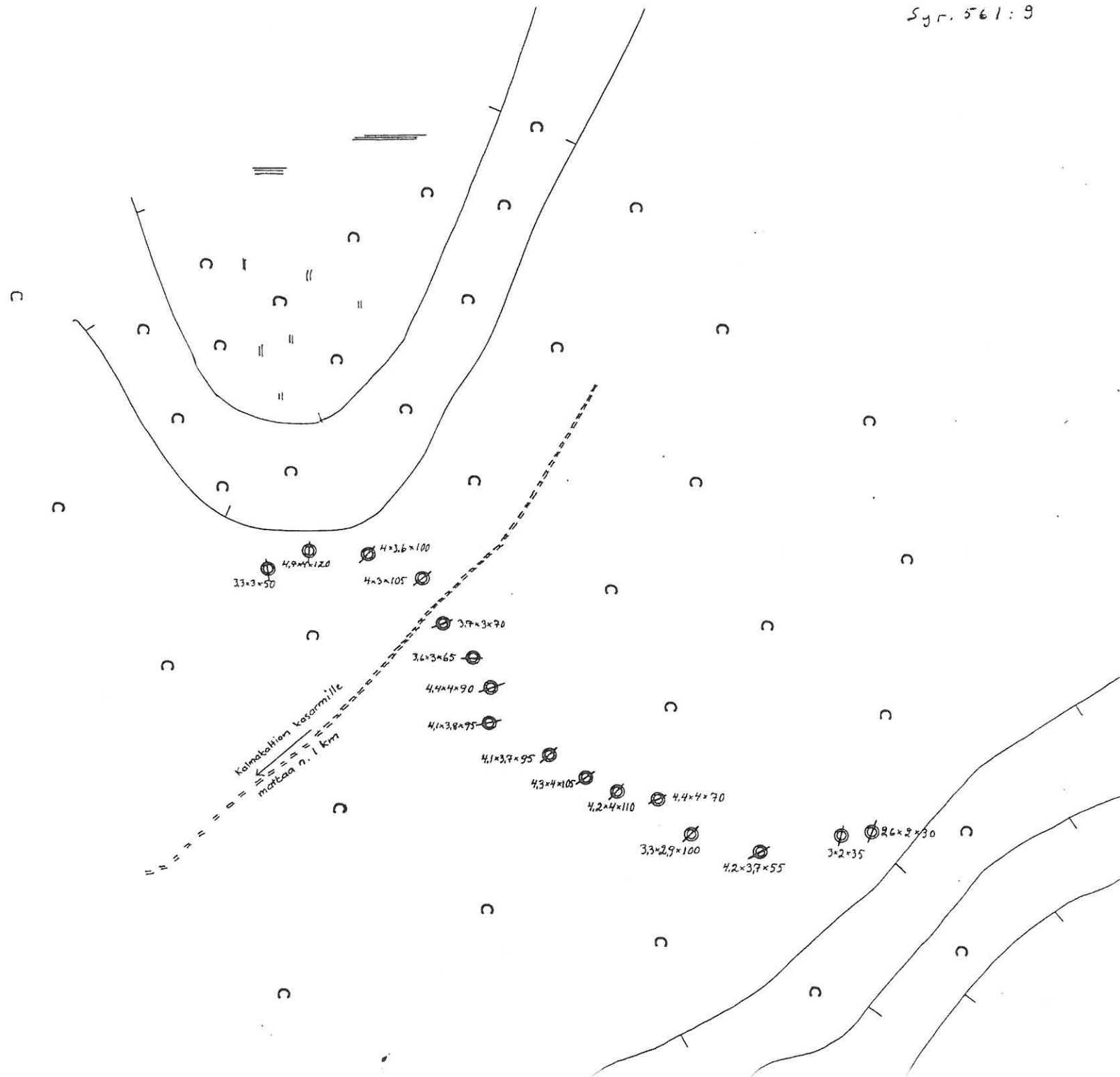
PELSIVAARA

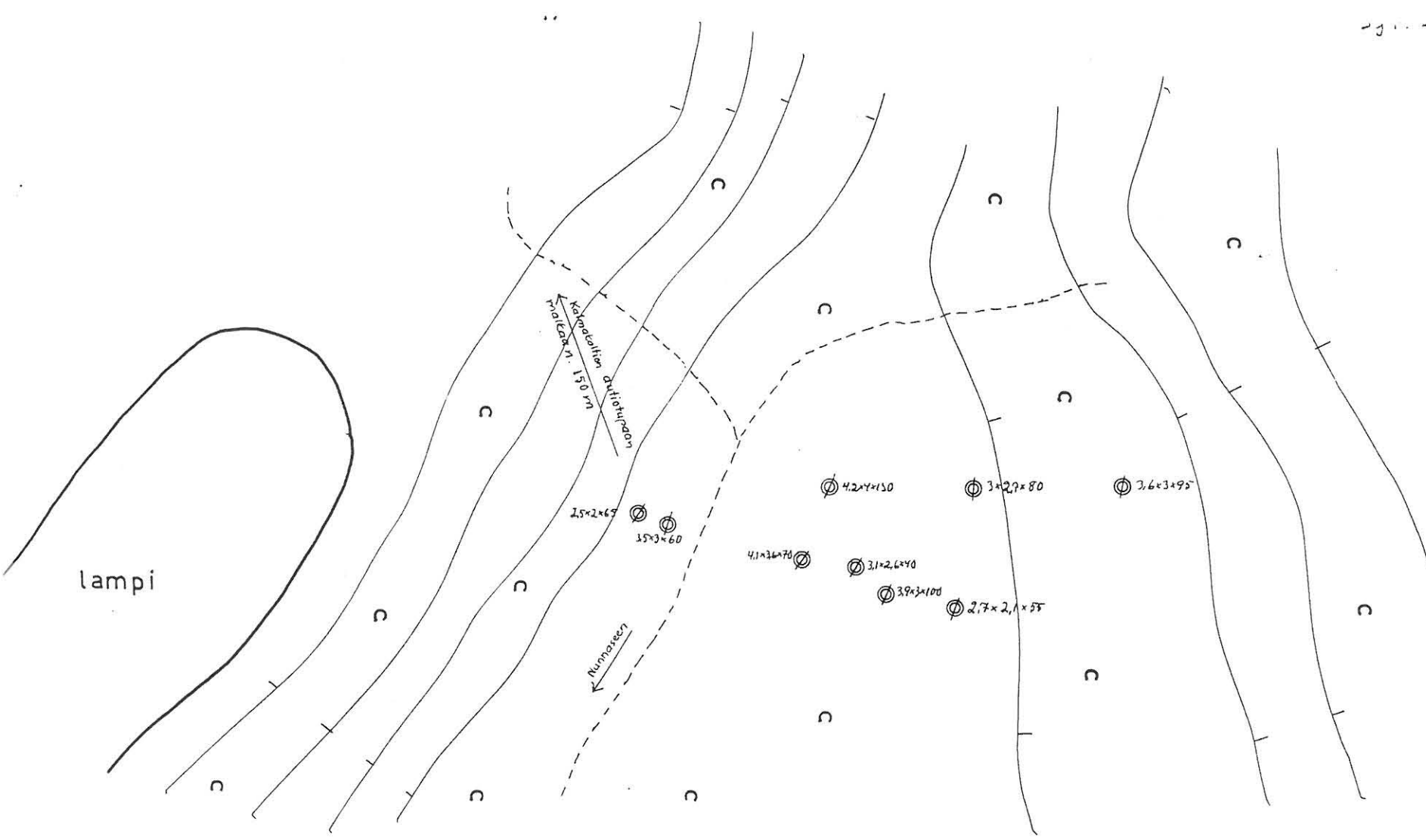
1:1000

9.7.1959

16 kpl

Jono sijaitsee Enontekiön
Kalmakalliolta (Pelsiojan suu)
n.1 km koilliseen.

lampi

Kalmakallion n. 150 m
Kalmakallion autiotuvasta

Nurminen

2,5 x 2 x 65
3,5 x 3 x 60

4,1 x 3 x 70

4,2 x 4 x 130

3,1 x 2,6 x 40

3,9 x 3 x 100

2,7 x 2,1 x 55

3 x 2,7 x 80

2,6 x 3 x 95

237 Kalmakallionojan nur

1:1000

9 kpl

10.7.1959

Jono sijaitsee Enontekiön Kalmakallion autiotuvasta n.150 m. kaakkoon Käkkälöjoen ja Kalmakallionojan yhtymäkohdasta kaakkoon.